

Zpravodaj

Univerzity Pardubice

č. 94 / prosinec 2018

UNIVERZITA

Slavili jsme 28. říjen a 17. listopad

PROJEKTY

Projekt vědců může změnit dopravu

KULTURA

Historik Vorel otevřel výstavu v Mexiku

DĚDICTVÍ

Restaurátoři budou pečovat o knihy piaristů

STUDENTI

Získala Českou hlavičku a bádá na univerzitě

Obsah

UNIVERZITA

- 3 Univerzita se připojila k oslavám 100. výročí vzniku republiky
- 4 Univerzita oslavila 17. listopad také filmy, čtením a výstavami
- 6 Noc vědců s fenomenální show trhala rekordy
- 8 Univerzita se prezentovala na tradičním veletrhu Gaudeamus
- 9 Veletrh BioJapan: Zástupci univerzity prezentovali výzkumné projekty
- 10 Univerzita Pardubice pomáhá. Předvánoční akce vydělaly desítky tisíc
- 11 Na pořádek v kampusu dohlíží dennodenně univerzitní stráž

FAKULTY

- 12 Díky projektům má nejmladší fakulta univerzity špičkové laboratoře
- 13 Projekt vědců z univerzity může změnit dopravu
- 14 O tisíce cenných knih piaristického řádu bude pečovat Fakulta restaurování
- 15 Proděkan Karol Bayer převzal cenu města Litomyše
- 16 Vědci z celého světa rokovali o nových materiálech pro nanotechnologie
- 17 Konference o speciálních anorganických pigmentech a práškových materiálech
- 18 Profesor Rami z Indie přednášel na Fakultě ekonomicko-správní
- 18 Týden teorie a praxe v ekonomice nabídl řadu zajímavých témat

STUDENTI

- 19 V kampusu neslyšíme jen angličtinu. Studenti jsou i z Ukrajiny, Sýrie či Ghany

- 20 Šestý ročník konference opět nabídl prostor pro vědění mladým
- 21 Cenu Česká hlavička získala studentka, která bádá na naší univerzitě
- 22 Měl to být jen úlet, říká studentka, která vymyslela nový líkér
- 23 Doktorandka Fakulty filozofické má cenu za výzkum dějin tuberkulózy

OSOBNOSTI

- 24 Historik Vítězslav Prchal: Pro raný novověk je důležitá iluzivní hra
- 26 Věra Švach: Studium v Pardubicích mi dalo křídla, jsem za to velmi vděčná
- 27 Díky nezdarům můžete dosáhnout velkých úspěchů, říká absolvent Miloslav Kočí

KULTURA

- 28 Historik a numismatik Petr Vorel otevřel v Mexiku výstavu
- 29 Více srdce pro Václava Havla: Zrcátka věnovali rektor i všichni děkani fakult
- 30 Knižní známky exlibris zaplnily univerzitní galerii
- 31 Univerzita představila své publikace na knižních veletrzích

SPORT

- 32 Nejlepší sportovci byli letos mezi studenty chemie
- 33 Díky Běhu naděje půjde na výzkum léčby rakoviny osmáct tisíc
- 34 Veslaři univerzity na osmách v Brně
- 35 Univerzitní derby: Vítězství si odnesli hokejisté z Hradce Králové

Foto na titulní straně: Adrián Zeiner

Aktuální zprávy z dění na univerzitě
čtete v **e-Zpravodaji**

<http://zpravodaj.upce.cz>

Zaregistrujte se k zasílání newsletteru

Napište na zpravodaj@upce.cz

KB

Komerční banka, a.s., je partnerem Zpravodaje Univerzity Pardubice pro akademický rok 2018/2019.

REÁLNÁ BANKA PRO REÁLNÝ ŽIVOT

Univerzita
Pardubice

Zpravodaj Univerzity Pardubice.

Vydává Univerzita Pardubice, Rektorát, oddělení propagace a vnějších vztahů, Studentská 95, 532 10 Pardubice 2, telefon 466 036 555, e-mail: zpravodaj@upce.cz, IČ: 00216275.

Zpravodaj UPa je zveřejněn též na webové stránce univerzity na adrese: <http://www.upce.cz/meida.html>.

Redaktorka: Bc. Věra Příbylová. Redakční okruh: Ing. Ivo Holava, doc. PhDr. Tomáš Jiránek, Ph.D.,

doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc., prof. Ing. Tatiana Molková, Ph.D., Tomáš Pospíchal, Ing. Iva Ulbrichová, CSc., Ivana Veselá, Ing. Valerie Wágnerová.

Fotodokumentace: CITS – Adrián Zeiner, Petr Špaček a archiv pořadatelů akcí.

Grafická úprava a sazba: CITS – Ing. Alena Komárková.

Tisk: Vydavatelství a polygrafické středisko Univerzity Pardubice.

Číslo: 94/2018, 31. 12. 2018, náklad 1 400 ks, periodičita 4x ročně, ISSN 2570-5644, MK ČR E 22928.

Univerzita se připojila k oslavám 100. výročí vzniku republiky

Naše republika oslavila sto let od svého založení. Dlouhou historii od vzniku samostatného Československého státu si připomínala Univerzita Pardubice během celého uplynulého roku prostřednictvím přednášek, výstav či diskusí na půdě univerzity. V neděli 28. října se připojila k oslavám, které se uskutečnily na náměstí Čs. legií v Pardubicích. Zástupci města, kraje a univerzity se zúčastnili pietního aktu u sochy prvního prezidenta republiky Tomáše Garrigue Masaryka a netradiční dobová slavnost nás vtáhla zpět do roku 1918.

Sto let od založení republiky si Pardubický kraj a město Pardubice připomněly v neděli 28. října akcí „Zažijte to znovu!“. Návštěvníci se vrátili o sto let nazpět do roku 1918, a to prostřednictvím dobových artefaktů. Vzdělávací a zábavná akce nabídla vystoupení Vysokoškolského uměleckého souboru, skupiny Šlapeto, ukázky vývoje českých bankovek, k vidění byla dobová obecná škola nebo automobil z roku 1905, přijel i Tomáš Garrigue Masaryk na koni. Univerzitu při oslavě v Pardubicích na náměstí Čs. legií zastupoval historik prof. PhDr. Petr Vorel, CSc., prorektor pro vědu a tvůrčí činnost Univerzity Pardubice. Při vystoupení Vysokoškolského uměleckého souboru, které následovalo po slavnostním aktu u sochy Tomáše G. Masaryka, se stal prorektor univerzity kmotrem při křtu jejich nově vydaného CD.

Osmičková výročí

Program Univerzity Pardubice k připomínání významných „osmičkových výročí“ a událostí našich dějin v letošním roce odborně garantovala po celý rok Fakulta filozofická, která připravila cyklus měsíčních přednášek. Celkem deset speciálních přednášek se zaměřilo na důležité milníky našich dějin. Byly pojaty v širších historických souvislostech nejen stoletého výročí vzniku ČSR, ale tematicky se zabývaly například i osudy Československa v roce 1938, připomněly Vestfálský mír, ale šly i hluboko do minulosti až k zakladatelským aktivitám císaře Karla IV.

Výstava i beseda

Na podzim byla na univerzitě k vidění putovní komiksová výstava „Ještě jsme ve válce – Příběhy 20. století“. Výstava formou dokumentárního grafického románu představila vybraných třináct příběhů, vytvořených podle reálných vyprávění lidí, kteří prošli dramatickými zážitky z fronty 2. světové války, koncentračních táborů, komunistických lágrů a různými formami perzekuce komunistické Státní bezpečnosti. Výstavu v Pardubicích v univerzitním kampusu umožnila spolupráce Fakulty filozofické s nově vzniklou pobočkou společnosti PAMĚŤ NÁRODA pro region východních Čech. Další jejich společnou akcí byla ve středu 24. října beseda o disentu se signatářkou Charty 77 Jarmilou Stibicovou, která se potýkala

s komunistickým režimem od násilného vniknutí vojsk Varšavské smlouvy v roce 1968, se kterým nesouhlasila.

Více srdce pro Václava Havla

Na současnou politickou situaci, ze které se vytrácí slušnost, pak zareagovali výtvarníci Lukáš Gavlovský, Roman Švejda a architekt Josef Pleskot, autoři voskového Srdce pro Václava Havla. Tentokrát přišli s novou výzvou „VÍCE SRDCE PRO VÁCLAVA HAVLA“ a z kapsních zrcátek sestavili krystal a rozzářili místnost ve sklepení litomyšlského zámku. K této výzvě se připojila i univerzita. Své malé zrcátko mohli zájemci přinést do Univerzitní knihovny. Na našem sběrném místě se jich sešlo na sedm desítek. Zrcátko věnovali rektor a děkani všech sedmi fakult Univerzity Pardubice za sebe a své studenty. Podepsali je také symbolicky na Lavičce Václava Havla v atriu výukového areálu univerzitního kampusu.

Bc. Věra Přibyllová
Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa

Univerzita oslavila 17. listopad také filmy

Univerzita si připomněla Den boje studentů za svobodu a demokracii pestrým celotýdenním programem. Jako jediná instituce v Pardubickém kraji nabídla nejen svým studentům a zaměstnancům, ale také široké veřejnosti, nejrůznější kulturní akce, kterými byly projekce českých filmů, výstavy, koncert, vzpomínkový akt a nechyběl ani tradiční sportovní den.

Univerzita si historické listopadové události připomíná každoročně od roku 1997. Letošní oslavy odstartovalo v pondělí 12. listopadu promítání snímku Jan Palach v univerzitní aule. V rámci Osvět Febiofestu, oslav 100 let republiky a 100 let československého filmu mohli diváci sledovat dvouhodinový příběh studenta, který bojoval proti potlačování svobod a komunistickému režimu. Některé scény z filmu se natáčely v loňském roce také na pardubickém Pernštýnském náměstí.

Čtení Havlovy Vernisáže

V úterý si studenti Fakulty filozofické připravili další čtení u Lavičky Václava Havla. Přesně před třemi lety bylo toto vzpomínkové místo zpřístupněno a za tu dobu se zde uskutečnilo několik oblíbených čtení a besed s osobnostmi z kulturního a společenského života. Tentokrát studenti vybrali hru Vernisáž, pod kterou je podepsaný právě první český porevoluční prezident Václav Havel a kterou improvizovaně přečetlo hned několik „herců“ z řad přihlížejících posluchačů.

Vyhlášení nejlepších sportovců

Ještě týž den univerzita vyhlásila nejlepší sportovní týmy a sportovce za uplynulý akademický rok. Standarta rektora tak oslavila pomyslné kulatiny, protože šlo již o 60. ročník vyhlášení sportovních výsledků. V celoroční soutěži mezi sportovními týmy jednotlivých fakult univerzity zvítězila letos Fakulta chemicko-technologická, jejíž studenti nasbírali v 11 sportovních disciplínách nejvíce bodů. Do bojů o standartu se zapojilo 948 sportovců. Mezi oceněnými byli i letošní medailisté z Českých akademických her a z Akademického mistrovství ČR.

Projekce první české „boat movie“

Středeční den patřil další projekci v aule Univerzity Pardubice a filmu Do větru. Začínající režisérka Sofie Šustková debutovala s první českou „boat movie“. Natáčení se odehrávalo z velké části na palubě plachetnice. A v hlavních rolích příběhu tři mladých lidí, kteří tráví léto na lodi, se představili herci Matyáš Řezníček, Jenovéfa Boková a Vladimír Polívka. Pro svůj snímek si tvůrci vybrali

generační téma ve smyslu hledání cesty, kam dál plout životem, a odpovědi na otázku, jakou podobu a limity má osobní svoboda.

Příběhy 20. století očima pamětníků

V univerzitním atriu u Lavičky Václava byla k vidění nová výstava „Příběhy 20. století“ kterou připravila Fakulta filozofická společně se společností Post Bellum. Návštěvníci si mohli připomenout deset nejdůležitějších fenoménů našich moderních dějin a seznámit se s osudy lidí, kteří je zažili doslova na vlastní kůži.

Sportovní den i akademický obřad

Hlavní program oslav připadl na pátek 16. listopadu. Ten otevřel sportovní den, který byl nabitý soutěžemi ve volejbalu, badmintonu, stolním tenise nebo závodu na veslařském trenážeru. V areálu vodních sportů a tenisu na břehu Labe se uskutečnil přespolní běh na 4,2 km. V odpoledních hodinách se v Aule Arnošta z Pardubic konal slavnostní akademický obřad a titul Ph.D. získalo 64 nových doktorů ze šesti fakult univerzity. Představeni byli noví docenti a profesori a rektor Jiří Málek předal akademikům a studentům několik speciálních cen za jejich práci na poli vědy a výzkumu.

100 let Spolku sběratelů a přátel exlibris

V univerzitní galerii se otevřela zbrusu nová výstava, která připomíná sto let od založení Spolku sběratelů a přátel exlibris. Jeho členy jsou nejen čeští, ale i zahraniční sběratelé a instituce. Tvorbě exlibris se u nás věnovala a věnuje řada grafiků, u kterých exlibris tvořila a tvoří nepominutelnou část jejich díla. Výstava je nejen ukázkou děl z historie českého exlibris dvacátého století a sbírek pardubických sběratelů, ale chce být zároveň připomínkou stého výročí vzniku republiky. K vidění je až do 24. ledna.

Oslavy vyvrcholily koncertem filharmonie

Během tradičního vzpomínkového aktu u pamětní desky k 17. listopadu pronesli několik slov rektor univerzity Jiří Málek a zástupce studentské rady Ondřej Dobeš. Nechyběl ani sborový zpěv v podání Vysokoškolského uměleckého souboru Pardubice. Celotýdenní program k oslavám svátku Dne boje studentů za svobodu a demokracii uzavřel slavnostní koncert Komorní filharmonie Pardubice.

y, čtením a výstavami

Ceny rektora

Cena rektora za prestižní monografii doc. Mgr. Pavlu Markovi, Ph.D., z Fakulty filozofické za publikaci s názvem „Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie“, vydanou v roce 2018 Nakladatelstvím Lidové noviny.

Cena rektora za prestižní monografii doc. Ing. Janu Stejskalovi, Ph.D., a doc. Ing. Petru Hájkovi, Ph.D., z Fakulty ekonomicko-správní za publikaci s názvem „Knowledge Spillovers in Regional Innovation Systems: A Case Study of CEE Region“, vydanou v roce 2018 Nakladatelstvím Springer International Publishing.

Cena rektora za publikaci v časopise s vysokým impakt faktorem prof. Ing. Michalu Holčápkovi, Ph.D., za publikaci s názvem „Lipidomic Analysis“, publikovanou v časopise Analytical Chemistry, Volume 90, 2018, pp. 4249 - 4257.

Cena rektora za přínosnou spolupráci s praxí týmu dr. Macáka z Centra materiálů a nanotechnologií Fakulty chemicko-technologické, jmenovitě Dr.-Ing. Jan Macákovi a členům jeho týmu (prof. Ing. Roman Bulánkovi, Ph.D., Ing. Evě Koudelkové, Ph.D., Ing. Luďku Hromádkovi). Cena je udělena za spolupráci se společností PARDAM, s.r.o., v oblasti nanotechnologií a realizovaný patent na výrobu unikátního sorpčního materiálu a jeho úspěšnou komercializaci.

Cena rektora za práci s talentovanou mládeží RNDr. Olze Heidingsfeld, CSc., z Fakulty chemicko-technologické za systematickou práci s talentovanými středoškoláky a podporu studentské odborné činnosti na Univerzitě Pardubice.

Studentská cena rektora za popularizaci vědy Ing. Bc. Patriku Čermákovi z Fakulty chemicko-technologické a Fakulty filosofické a Ing. Kateřině Šraitrové z Fakulty chemicko-technologické za systematickou popularizaci vědy, za založení studentské vědecké KAVÁRNY UNIVERSITAS a za organizování vědeckých konferencí úspěšných středoškolských studentských prací VĚDĚNÍ MLADÝM.

*Bc. Věra Přibyllová
Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa*

Noc vědců s fenomenální show

Pátek 5. října patřil na Univerzitě Pardubice celonárodní NOCI VĚDCŮ s podtitulem „Sto let české vědy“. Akce přilákala do útrob Fakulty chemicko-technologické na 1300 účastníků, kteří se chtěli seznámit s obory, jakými jsou například chemie, fyzika, doprava, informatika či ekonomika. O skvělou show se postaral také Michael Londesborough se svým netradičním vědeckým představením.

Už od odpoledne přicházeli na Fakultu chemicko-technologickou děti, rodiče a mládež, aby se seznámili s vědou, jak ji neznají. Bohatý populárně-naučný program připravilo šest fakult univerzity a až do desáté hodiny večerní bylo co objevovat. Každý z účastníků si mohl vyzvednout index, do kterého sbíral razítka, a následně si mohl u informačního stánku vybrat malou odměnu.

Chemie, kam se podíváš

U všech stanovišť se neustále střídali noví návštěvníci a chtěli si spoustu demonstrací také osobně vyzkoušet. Díky chemikům bylo možné dostat se do laboratoří, kam se běžně veřejnost nepodívá. A o zajímavé pokusy nebyla rozhodně nouze, přitom k experimentům stačily mnohdy potraviny, které najdeme běžně doma v kuchyni.

„Například cukr byl použit na pokus „Hadí líheň“, kdy byl smíchán v poměru 9:1 s jedlou sodou, tato směs byla umístěna do dluhku v písku, pokapána ethanolem (líhem) a po zapálení došlo ke karamelizaci cukru. Tepelným rozkladem jedlé sody vznikala oxid uhličitý, který vyplnil tělo hada,“ popsala jeden z oblíbených pokusů Ing. Hana Doušová, Ph.D., z Katedry obecné a anorganické chemie Fakulty chemicko-technologické. Většina pokusů byla ale nová, například experiment „Zima v hrnci“ ukázal, jak se v laboratoři připravují různé chladicí lázně, nebo „Laboratorní kolotoč“, což je odstředování kravského mléka, acidofilního mléka nebo jogurtového nápoje.

A s chemiky se návštěvníci mohli vydat i po stopách historie výroby československých sýrů, ochutnat výbornou zmrzlinu z molekulární kuchyně nebo se podívat, jak roste chemikova zahrádka. K dispozici byly i skleněné trubičky, ze kterých bylo možné vyfouknout si malou baňku. Naše doba se někdy nazývá dobou křemíkovou, a právě cestu od křemíčitého písku k počítači přiblížilo další stanoviště chemiků. Před Fakultou chemicko-technologickou se kouzlili s výbušninami a ukázky své práce si připravili i dobrovolní hasiči.

Vědecká show se zvukem

Dvakrát během Noci vědců jsme mohli být součástí úžasné show ZVUK známého popularizátora vědy britského původu Michaela Londesborougha. Svým vystoupením dokázal strhnout všechny přihlížející, kteří si přáli, aby s experimenty ještě nekončil. Atmosféru krásně popsala učitelka ze základní školy Anna Kučerová:

„Fyzika ani chemie nebyly nikdy mé kamarádky. Až do dneška, kdy jsem se celkem nahodile posadila do posluchárny, odkud zněla příjemná hudba a asi tři stovky lidí se tu zálibně zhlížely v kamerových snímcích přes celé průčelí. Publikum od tří do sta let se na sebe usmívalo a mávalo, když se objevil šaman s rozmáchlými gesty tryskající energie a s roztomilou češtinou. Fenomén Michael Londesborough nás naučil vizuálně vnímat vibrace v animaci dobrovolných pomocníků. Červený nafukovací balónek, Rubensovy trubice – oživlý zvuk a oheň, tóny a tančící krupice, princip laserového ukazovátka, netradiční snímáče vinylových desek – bez superlativů těžko popsatelné děje! A hlavně vysvětlení, proč nám hudba přináší radost. Najednou se geozír nápadů zastavil, neboť čas vypršel. A vzápětí protnul postpotleskové ticho dětské žadonění na odchodu: Ještě něco! Prosím! Tyhle děti budou fyziku a chemii milovat...“

Hravá věda se všemi fakultami

S Fakultou ekonomicko-správní jste se mohli stát »pilotem na vlastní kůži« a zjistit, co jste ještě nevěděli o létání s drony, vyzkoušet si řídit ozoboty. Podnikavější účastníci Noci vědců získali rady, jak například dobře investovat do dětské stavebnice LEGO. Demonstrátoři z Fakulty elektrotechniky a informatiky nabídli již tradičně dětem velmi oblíbenou virtuální realitu a předvedli, jak se řídí provoz na železnici. Plno dětí si užívalo simulátor letadla, mohly se seznámit s vývojem geodetických přístrojů za posledních 50 let, stát se na chvíli staviteli mostů a zapojit se do dalších vědeckých hrátek s Dopravní fakultou Jana Pernera. Největší zájem byl asi o simulátor lokomotivy, kde si snad každý příchozí chtěl vyzkoušet projet reálnou trať vedoucí z České Třebové do Olomouce. Zdravotníci měřili záření zařízením GAMABETA. Nechyběly nové hry pro hendi-kepané Fakulty filozofické.

Kromě zástupců Univerzity Pardubice byli přítomni i učitelé a žáci ze středních škol, kteří představili zábavné chemické pokusy a předvedli, že věda může být opravdu zábavná. Partneři univerzity ze středních škol návštěvníkům představili například skleník s automatickým větráním a zálivkou, pomůcku pro analýzu radioaktivních zdrojů i to, že tvoření není věda. Letos se připojily se svými ukázkami i společnosti RETIA, FOXCONN, AVX a CONTIPRO.

„NOC VĚDCŮ přilákala mnoho zájemců o vědu a prostorami Fakulty chemicko-technologické prošlo na 1300 lidí, kteří nahlédli nejen do

w trhala rekordy

historie české vědy, ale seznámili se také s nejmodernějšími vědeckými trendy. Čeští vědci právem patří mezi světovou špičku," zhodnotila akci její organizátorka Ing. arch. Iva Svobodová z Oddělení propagace a vnějších vztahů Univerzity Pardubice.

*Bc. Věra Příbylová
Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa
Foto: Milan Reinberk*

Univerzita se prezentovala na tradičním veletrhu Gaudeamus

Gaudeamus – veletrh pomaturitního vzdělávání. To je už tradičně pořádná porce informací, propagačních materiálů, vyšperkovaných expozic vysokých škol z České republiky i světa. Na brněnském výstavišti nesměla chybět ani Univerzita Pardubice se svým červeným stánkem. Celý týden od 23. října zde náš tým, složený ze studentů i zaměstnanců, rozdával informace o studijních oborech, univerzitní placky, jedinečný pardubický perník, ale hlavně úsměvy na všechny uchazeče o studium, kteří se na stánku č. 36 zastavili.

„V letošním roce jsme vyrazili do Brna opět s vylepšeným stánkem. Kromě velkého zájmu o studijní obory stáli studenti fronty na to, aby si vyzkoušeli virtuální realitu. Zájem byl i o stanoviště našich záchránářů, kde si každý mohl ověřit své znalosti první pomoci a jak pečovat o novorozence. Kdo se chtěl po dlouhém dni na veletrhu protáhnout a zasportovat si, mohl si zkusit jízdu na veslařském trenážeru, který zapůjčila katedra tělovýchovy a sportu. Letos si opět můžeme pochvalovat vysokou návštěvnost a zájem studentů i pedagogů a výchovných poradců,“ pochvalovala si účast na veletrhu v Brně za organizátory Mgr. Ivana Švecová.

Součástí evolupce

Univerzita Pardubice se na veletrhu prezentovala i v rámci každodenních přednášek. Tam se studenti seznámili s filmem EvolUPCE a stejnojmenným webem, kde si každý může snadno vybrat svůj obor. Při přednášce se mohli podívat díky krátkým videím do našeho kampusu, poslechnout si, jak se tu studuje našim studentům, a zjistit, jaké nejzajímavější obory jim v Pardubicích nabízíme. Veletrh během čtyř dnů jeho konání navštívilo 30 615 návštěvníků, včetně rekordního počtu 494 středoškolských pedagogů a výchovných poradců. Jedná se o třetí nejvyšší návštěvnost za pětadvaceti letou historii veletrhu.

Nejlepší expozice

V průběhu prvních dvou dnů veletrhu proběhla soutěž o nejlepší expozici veletrhu Gaudeamus. Do soutěže bylo přihlášeno 17 expozic. Univerzita Pardubice se svým stánkem letos obsadila deváté místo. První místo získala expozice Ostravské univerzity, druhé místo patří stánku Českého vysokého učení technického v Praze, na třetím místě se umístilo Vysoké učení technické v Brně. Pokud jste máš stánek nestihli navštívit v Brně, budete mít šanci se s našim týmem potkat na pražském veletrhu Gaudeamus v Letňanech ve dnech 22. – 24. ledna 2019 nebo neváhejte a přijedte na některý ze dnů otevřených dveří. V mezích můžete brouzdat na našich webových stránkách určených pro uchazeče o studium www.evolupce.cz.

Mgr. Lenka Čermáková
Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa

Univerzita Pardubice

Dopravní fakulta Jana Pernera

Fakulta elektrotechniky a informatiky

Fakulta chemicko-technologická

Fakulta ekonomicko-správní

Fakulta filozofická

Fakulta restaurování

Fakulta zdravotnických studií

Zástupci Centra transferu technologií a znalostí Ing. Michal Svoboda a Ing. Karolina Kašparová s ministrem školství, mládeže a tělovýchovy Robertem Plagou před stánkem Univerzity Pardubice

Veletrh BioJapan: Zástupci univerzity prezentovali výzkumné projekty

Zástupci Centra transferu technologií a znalostí se ve dnech 10. – 12. října účastnili veletrhu BioJapan 2018, nejvýznamnější partneringové akce zaměřené na oblast biotechnologií, která se koná na území Asie. Prezentovali zde vybrané výsledky výzkumných týmů Univerzity Pardubice a hledali partnery pro další rozvoj projektů.

Letos se konal již dvacátý ročník veletrhu a tradičně byl zaměřen na zprostředkování interakce mezi firmami a výzkumnými organizacemi v oblasti biotechnologií. V konferenčním centru Pacifico Yokohama se sešli manažeři, výzkumní pracovníci, poskytovatelé zprostředkujících služeb, ale také investoři z více než 900 organizací z 30 zemí světa. Českou republiku na akci zastupovala Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest. Jediná výzkumná organizace z ČR, která měla na akci vlastní stánek a prezentovala své výsledky v přednáškové sekci, byla prostřednictvím Centra transferu technologií a znalostí (CTTZ) Univerzita Pardubice.

Hledání partnerů pro nadějně projekty

Ing. Michal Svoboda a Ing. Karolina Kašparová představili výsledky ERC CZ projektu výzkumného týmu profesora Michala Holčapka z Katedry analytické chemie Fakulty chemicko-technologické (FChT). Výzkum je zaměřen na využití hmotnostní spektrometrie pro stanovení koncentrace lipidů za účelem včasné detekce rakoviny. Dále zde hledali komerční partnery pro technologie vyvíjené v rámci projektu Podpora aktivit proof-of-concept na Univerzitě Pardubice (program GAMA) týmem profesora Bureše z Ústavu organické chemie a technologie FChT (fotoredox katalyzátor) a skupinou profesorky Zuzany Bílkové z Katedry biologických a biochemických věd FChT (nanomateriál pro separaci biomolekul).

V průběhu veletrhu se Michalu Svobodovi a Karolině Kašparové z CTTZ podařilo navázat kontakty s potenciálními partnery pro další rozvoj projektů jak mezi významnými farmaceutickými, diagnostickými a chemickými společnostmi (Astellas Pharma, Takeda Pharmaceuticals, Roche Diagnostics, Taros Chemicals GmbH & Co. KG, Dow Corning Toray, Kanto Chemical a další), tak mezi partnerskými centry transferu technologií a partnery pro výzkum a vývoj (např. University of Tsukuba, Headquarters for International Industry-University Collaboration, National Cancer Center Japan atd.) a investory (Mitsubishi UFJ Capital).

Podpořit české zástupce na veletrhu přijel do Japonska ministr školství Robert Plaga. Navštívil i stánek Univerzity Pardubice a popřál jejím zástupcům mnoho úspěchů při prezentaci výsledků univerzity a při získávání nových kontaktů.

Prezentované výsledky vědců Univerzity Pardubice měly na veletrhu BioJapan 2018 kladný ohlas a již nyní je v hledáčku pracovníků CTTZ příští ročník této významné akce.

*Bc. Věra Příbylová
Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa
ve spolupráci s Centrem transferu technologií a znalostí UPa
Foto: Archiv CTTZ*

Univerzita Pardubice pomáhá. Předvánoční akce vydělaly desítky tisíc

Studenti a zaměstnanci univerzity se v předvánočních dnech zapojili hned do několika charitativních akcí, které vydělaly více než 40 tisíc korun.

Peníze z prodeje rukodělných výrobků v rámci adventního jarmarku, který už třetím rokem organizovala Fakulta zdravotnických studií, šly prostřednictvím nadace Dobrý anděl na podporu rodinám, které se dostaly vinou vážného onemocnění do tíživé finanční situace.

Když rektor Univerzity Pardubice rozsvítil 5. prosince v areálu kampusu poprvé vánoční strom, přispělo více než 350 lidí koupí charitativního „svařáku“ na centrum hyporehabilitace Apolenka, které postihl požár seníku, díky čemuž shořela prakticky celá zásoba krmiva pro zvířata na tuto zimu. Studenti pardubického Rotaract klubu vydělali prodejem horkého nápoje 8 300 korun.

„O Vánocích jsou podstatné věci nehmotné. Chtěl bych vám popřát pevné zdraví, to považuji za nejdůležitější věc. A pak bychom měli všichni pečovat o slušnost, férovost a kolegiální, a to nejenom na univerzitě,“ řekl při rozsvícení stromu rektor Univerzity Pardubice Jiří Málek.

Domácí hospicovou péči oblastní charity Pardubice podpořilo asi pět desítek studentů a zaměstnanců Univerzity Pardubice, kteří vytvořili celkem 105 adventních věnců. Zdobit tradiční symbol předvánočního času přišli i zahraniční studenti, kteří vytvořili originální dekorace. Jen za první dva dny se na Univerzitě Pardubice prodala většina hotových věnců. Na péči o nevyčísitelně nemocné tak odešlo 21 077 korun. Zbylé věnce nabídli zaměstnanci charity v kostelích a v centru města. Celkem prodej věnců z univerzity vynesl téměř 27 tisíc korun.

Univerzita Pardubice pomáhala nejen před Vánocemi. V průběhu roku uspořádala například charitativní běhy pro dobrou věc, sbírku knih pro Zambii, kampaň na podporu dárčovství krve a kostní dřeň a Srdíčkové dny na pomoc vážně nemocným dětem.

*Mgr. Lenka Čermáková
Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa*

Na pořádek v kampusu dohlíží dennodenně univerzitní stráž

V kampusu Univerzity Pardubice se nyní můžete cítit o něco bezpečněji. A to nejen v noci. Od března loňského roku totiž univerzitní kampus v Polabinách pravidelně každý den obchází univerzitní stráž. Dbá nejen na dodržování pravidel, ale také ji můžete upozornit na nejrůznější nesrovnalosti, „podezřelou“ osobu bloumající po budově či se zeptat na cestu.

Poté, co obdobná služba fungovala doteď pouze na kolejích, můžete nyní v univerzitním kampusu v Polabinách potkat člověka oděného od hlavy až po paty do černé, na jehož zádech svítí nápis „Univerzitní stráž“. Kampus nově obchází jeden člověk, který přes den kontroluje především venkovní prostory celého areálu. V nočních hodinách je dohled stráže vymezen pouze na vnitřní prostory kolejí, a to i vzhledem k absenci recepčních v jednotlivých univerzitních budovách.

Pozor na kouření i parkování v kampusu

A co má taková denní univerzitní stráž za úkol? „Dohlíží na pořádek v kampusu, kontroluje dodržování pravidel parkování a dodržování zákazu kouření tam, kde je to zakázáno. Působí preventivně proti vandalismu a krádežím a kontroluje například i zavírání a uzamykání vstupů do budov univerzity,“ vyjmenovává pravomoci denní služby vedoucí Technického odboru Univerzity Pardubice Ing. Aleš Pék. Naopak noční univerzitní stráž se stará především o vnitřní prostory kolejí. „Jedná se zejména o činnosti spojené se vstupem do budov a bezpečností v budovách, ochranou majetku, s požární ochranou a s ubytovací činností,“ dodává Aleš Pék a současně upozorňuje, že narazí-li stráž při svých pochůzkách na nějaký problém, spolupracuje při řešení incidentů i s městskou či státní policií.

Na stráž se můžete obrátit i vy sami

Nápomocní můžete být univerzitní strážní i vy samotní. Můžete ji upozornit na nedodržování pravidel v rámci kampusu či případů možného podvodného a obtěžujícího jednání. „Univerzitní stráž může rovněž pomoci v zamezení vstupu neoprávněných osob do budov univerzity, případně pomoci s jejich vykázním. V neposlední řadě může pomoci lidem se základní orientací v kampusu,“ doplňuje Aleš Pék.

Univerzita Pardubice přitom není jediným místem, kde kampus obchází univerzitní stráž. Podobné služby fungují třeba na Univerzitě Karlově v Praze, Univerzitě J. E. Purkyně v Ústí nad Labem nebo Univerzitě T. Bati ve Zlíně.

Mgr. Zuzana Paulusová
externí redaktorka

Díky projektům má nejmladší fakulta univerzity špičkové laboratoře

Fakulta elektrotechniky a informatiky oslavila v letošním roce deset let od svého založení. A symbolicky si nadělila nové laboratoře, jejichž vybavení patří k těm nejmodernějším v republice. Během deseti let se proměnila nejen budova a její zázemí, ale také se akreditovaly nové a inovovaly již zavedené studijní programy.

S novým akademickým rokem začali studenti využívat zcela nově vybavené laboratoře. „Poskytují nejmodernější vybavení pro aplikace související s rychle rostoucími obory automatizace, informatiky a elektrotechniky, tedy obory, které jsou základními pilíři fakulty. Nakoupili jsme vybavení, které odpovídá trendům budoucnosti,“ říká děkan fakulty Zdeněk Němec.

Skvělé příležitosti k realizaci nápadů

Laboratorní zázemí je tak svým zaměřením určeno všem bakalářským a magisterským studijním oborům fakulty. Peníze, díky kterým došlo k modernizaci nových pracovišť, získala fakulta z projektu FUTURE, jehož celková výše byla 24 milionů. A právě znalost technologií blízké budoucnosti dává studentům a absolventům skvělou možnost pro realizaci svých nápadů a vynikající uplatnění v praxi. Do každé učebny se investovaly 4 miliony, kapacita v každé z nich je až dvacet pracovních míst.

Dalšími významnými projekty jsou ROOF4ICT a Modularity, jež byly v celonárodním porovnání kvality žádostí o projekty hodnoceny nejlépe. Jejich celková výše je 7 a 36 milionů korun. Nejnovější vybavení poskytne zázemí pro výzkum rádiových technologií, softwarové simulace síťových systémů a metod automatického řízení technologických procesů. „Zároveň s investicemi do laboratoří připravila fakulta inovovaný doktorský studijní program. Záměrem inovace je propojení všech odborných předmětů s využíváním nového vybavení, které odpovídá nejmodernějšímu zázemí výzkumně-vývojových firem,“ dodává děkan fakulty.

Studentů potřebuje fakulta stále více

Fakulta v letošním roce zaznamenala nárůst počtu přihlášek ke studiu. Množství absolventů však zdaleka nepokrývá dlouhodobý nedostatek elektrotechniků a informatiků na trhu práce, což je patrné i v Pardubickém kraji. Přitom uplatnění i platové ohodnocení absolventů FEI je nadstandardní hned po jejich nástupu do zaměstnání. Celkový počet studentů na technických fakultách v České republice stále klesá, Fakulta elektrotechniky a informatiky se ale snaží tento trend zvrátit. „Nepříznivé skoky v počtu studentů nebyly vyvolány jen demografickou křivkou, ale i tím, že se zpřísnila pravidla pro vstup studentů mezi ročníky a změnila se také pravidla pro opakovanou zapsání do ročníku,“ vysvětluje děkan fakulty Němec.

Počet vysokoškoláků v prvním ročníku v letošním roce narostl. Zapsalo se 300 studentů. Nejvíce jich je z pardubického regionu, dále z okolí Hradce Králové a středních Čech. „Máme výborné studenty, ale pro úspěšný rozvoj oborů jich potřebujeme ještě více. S podnikáním nebo praxí mnohdy začínají už na vysoké škole. Stávají se z nich uznávaní odborníci a úspěšní mladí podnikatelé,“ říká děkan Němec.

Nový obor s prací 260 hodin za semestr

S projektem FUTURE zažádala fakulta o nový studijní program Aplikovaná elektrotechnika, který je ve svém oboru jeden z prvních profesně zaměřených a jeho pevnou součástí je absolvování celosemestrální praxe v rozsahu 260 hodin. Pro realizaci praxe jsou sepsaná memoranda s firmami v Pardubickém kraji a student si může zvolit firmu na základě svého zaměření.

Fakulta posiluje spolupráci i na mezinárodní úrovni, a to díky podpoře významných evropských projektů. Velmi žádané jsou obory, které dlouhodobě souvisí s průmyslovým zaměřením regionu a fakulty. Jedná se především o radiotechniku, radarové systémy, vývoj prostředků pro automatické řízení a s těmito oblastmi propojený výzkum inteligentních systémů pro řízení dopravy.

Úspěšná zahraniční spolupráce

Fakulta elektrotechniky a informatiky rozvíjí spolupráci i s pomocí programu Erasmus+, vazby má například na nejstarší univerzitu v Jihoafrické republice – v Kapském Městě, spolupracuje s indickými a indonéskými univerzitami, a to formou stáží a přednáškových pobytů. Propojena je i s italskými, německými či britskými vědecko-výzkumnými institucemi. Díky těmto kontaktům vznikají podklady pro publikační výstupy a pro rozsáhlejší mezinárodní projekty.

„Naším cílem je fakultu rozvíjet nejen jako výukovou, ale rovněž jako výzkumnou organizaci. Rádi bychom, aby se všichni naši pracovníci podíleli i na realizaci velkých projektů vědy a výzkumu,“ dodává děkan fakulty.

Stručná historie fakulty

Předchůdce Fakulty elektrotechniky a informatiky byl Ústav informatiky Univerzity Pardubice, který byl založen v roce 2002. Fakulta tehdy využívala zázemí a učebny na Dopravní fakultě Jana Pernera, Fakultě ekonomicko-správní a Fakultě chemicko-technologické.

O rok později je ústav přejmenován na Ústav elektrotechniky a informatiky a postupně se otevřely další bakalářské i magisterské studijní obory v oblastech elektrotechniky, informatiky a automatizace. První doktorský program se otevřel v roce 2009 – Informační, komunikační a řídicí technologie.

V roce 2008 vznikla nová Fakulta elektrotechniky a informatiky, která se přestěhovala do nové budovy na nám. Čs. legií. Pomocí rozvojových projektů se investovalo do rekonstrukce budovy a prostorového zázemí a fakulta se začala postupně vybavovat. Rekonstrukce proběhla v letech 2009 – 2014. S novými výzvami v roce 2017 přišly nové projekty, které jsou zacílené na podporu a rozvoj všech stupňů studia a vědecko-výzkumné činnosti.

Bc. Věra Příbylová

Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa

Projekt vědců z univerzity může změnit dopravu

Vědecké týmy ze dvou fakult Univerzity Pardubice odstartovaly zcela nový projekt PosiTrans, jehož výsledky mohou předznamenat významné změny v dopravě. Experti z Fakulty elektrotechniky a informatiky společně s kolegy z Dopravní fakulty Jana Pernera zkoumají navigační a detekční systémy a pokusí se výsledky z oblastí elektrotechniky a informačních technologií aplikovat na dopravu a logistiku v regionu. Tým Fakulty elektrotechniky a informatiky bude řešit vývoj a ověřování metod lokalizace a detekce pro aplikace v inteligentních řídicích systémech. Nové poznatky plánuje tým dopravní fakulty paralelně ověřovat pro využití v dopravních systémech a logistických procesech.

„Budeme řešit bezpečnou a spolehlivou lokalizaci dopravních prostředků, radarové systémy, technologie bezkontaktní detekce, softwarové modelování a zpracování velkých objemů dat z dopravních systémů,“ popisuje děkan Fakulty elektrotechniky a informatiky Ing. Zdeněk Němec, Ph.D.

Využití počítačových simulací

Akademici chtějí konkrétně také zkoumat propustnost všech kategorií železničních tratí v Pardubickém a Královéhradeckém kraji nebo modelování city logistiky v přepravě zboží či materiálů.

„Vědci z dopravní fakulty budou řešit nové přístupy ke stanovování propustnosti železničních tratí s pomocí počítačových simulací. Další oblastí zájmu je »city logistika« s důrazem na dopravní a přepravní toky v logistickém systému městských aglomerací s respektováním jejich udržitelného rozvoje,“ uvádí doc. Ing. Libor Švadlenka, Ph.D., děkan Dopravní fakulty Jana Pernera.

Propojení různých oborů

Po dobu čtyř let také vědci budou spolupracovat s firmami v Pardubickém a Královéhradeckém kraji, jako jsou například ERA, a.s., RETIA, a.s., Mikroelektronika, spol. s.r.o, RADOM, s.r.o., ČD – Informační systémy, a.s., Oltis Group, a.s., a navážou při řešení projektu komunikaci také se Správou železniční a dopravní cesty.

Výzkum také pomůže posílit rozvoj mezisektorové a mezioborové spolupráce v odvětvích elektrotechniky, informatiky, dopravních systémů a logistiky, také zmodernizují výzkumná pracoviště. To povede k lepšímu uplatnění výsledků jejich výzkumu v praxi a zvýší to konkurenceschopnost firem.

Projekt získal podporu ve výši 57 milionů korun z výzvy Operačního programu Věda, výzkum a vzdělávání.

*Mgr. Martina Macková
externí redaktorka*

O tisíce cenných knih piaristického řádu bude pečovat Fakulta restaurování

Téměř devět tisíc historických knih, které patřily piaristickému řádu, převzala od města Litomyšle do péče Fakulta restaurování. Symbolický akt svými podpisy stvrdili děkan fakulty Mgr. BcA. Radomír Slovík a starosta města Mgr. Daniel Brýdl.

Fakulta restaurování Univerzity Pardubice, která sídlí v Litomyšli a jejíž ateliéry se nachází právě v budově bývalé piaristické koleje, bude s knižním fondem postupně pracovat, a to v restaurátorské, badatelské i vědecké rovině. Kromě restaurování vybraných tisků v rámci výuky, běžné fyzické péče a katalogizace je plánováno zpřístupnění knižního fondu odborné i laické veřejnosti.

„V českých zemích patří tato piaristická knihovna k žánrově nejbohatším a nejucelenějším. Knihovna obsahuje sbírku učebnic, ale najdeme zde odborné knihy pro profesory a kleriky od poloviny 16. století v pestrém tematickém zaměření,“ představil zcela mimořádnou sbírku děkan fakulty Radomír Slovík.

Sbírka má unikátní exempláře

Soubor klášterní knihovny obsahuje celkem 8 875 knih z řady vědních oborů, např. teologie, historie, lingvistiky, architektury, pedagogiky, geografické topografie, astronomie či poezie. Sbírkou má i cenné exempláře, které jsou ve španělském jazyce, nachází se v ní také italské cestovní průvodce, spisy o Americe či dopisy zakladatele řádu Josefa Kalasanského.

„Piaristické koleje nebyly jen vzdělávacími školními ústav, ale i badatelskými středisky, jejichž důležitost byla posuzována podle množství interních a externích studentů a knih v profesorské a žákovské knihovně,“ řekl v úvodním slově při předání knihovny do péče Fakulty restaurování prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc., děkan Fakulty filozofické Univerzity Pardubice.

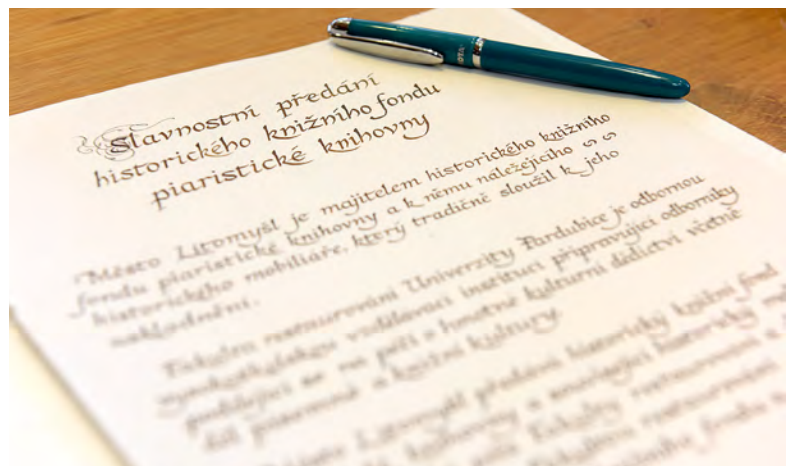
Jak šel čas s knihami

Českomoravská provincie Řádu zbožných škol – piaristů obsáhly knižní fond věnovala městu Litomyšl v roce 2015. Nyní se tak knihy vrátily na své původní místo. Část zachovalého rozsáhlého knižního fondu je umístěna v původních zdobených knižních skříních v chodbě východního křídla prvního patra litomyšlské piaristické koleje.

Záchrana restaurováním a revizí katalogizace podle starých inventářů se ujala ve spolupráci s MÚ v Litomyšli Fakulta restaurování, která má v historické budově piaristické koleje ateliér restaurování papíru, knižní vazby a dokumentů, ateliér restaurování uměleckých děl na papíru, ateliér restaurování nástěnné malby a sgrafita a katedru humanitních věd.

Piaristé byli zbožný a vzdělávací řád italské provenience, který přišel do českých zemí v první polovině 17. století. První koleje a školy začaly vznikat na Moravě, v Mikulově, Strážnici a Lipníku nad Bečvou. V roce 1640 začali piaristé působit také v Litomyšli, kde založili kolej, jejíž součástí byla rozsáhlá knihovna. Po zrušení řádu počátkem 50. let 20. století byla knihovna znárodněna a nikdo o ni nejevil příliš zájem. Zachovala se díky péči Regionálního muzea v Litomyšli.

Bc. Věra Příbylová
Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa
Foto: Adrián Zeiner

Proděkan Karol Bayer převzal cenu města Litomyšle

Nejvýznamnější ocenění města Litomyšle, Cenu purkmistra Laška, převzal 17. září ve Smetanově domě proděkan pro vědecko-výzkumnou činnost a zahraniční spolupráci Fakulty restaurování Karol Bayer. Zasloužil se o rozvoj fakulty a pomohl z ní vytvořit instituci, která má výborné renomé nejen u nás, ale i ve světě.

Ing. Karol Bayer získal ocenění symbolicky v roce, kdy si tato umělecky zaměřená fakulta připoměla pětadvacetileté výročí výuky restaurování v Litomyšli. Karol Bayer působil na pozici děkana Fakulty restaurování Univerzity Pardubice po dvě funkční období, v letech 2009 – 2017.

„Ocenění je dalším projevem vynikajících a nadstandardních vztahů města Litomyšle a Fakulty restaurování Univerzity Pardubice. Současně je i vyjádřením pozitivního vnímání působení naší fakulty v Litomyšli,“ řekl Karol Bayer.

Vybudování moderního výukového zázemí

Za osm let v této funkci vzdělával studenty, úspěšně rozvíjel tvůrčí činnosti, pracoviště a odborné tuzemské i zahraniční vztahy. V době jeho děkanátu posílila fakulta nejen odborně, ale i prostorově v areálu na zámeckém návrší. Podařilo se provést rekonstrukci původních prostor děkanátu v Jiráskové ulici i ateliérové budovy, která slouží hlavně sochařskému ateliéru, ateliéru výtvarné přípravy a katedře chemických technologií. Kompletní rekonstrukcí pro potřeby dalších ateliérů fakulty prošla piaristická kolej i s nejnovější částí – novou fakultní moderní knihovnou otevřenou v roce 2016.

Vřelý vztah k památkové péči

Konzervování a restaurování uměleckých a umělecko-řemeslných děl je zde chápáno jako velmi komplexní a multidisciplinární obor využívající poznatky a dovednosti z různých oblastí zejména výtvarných, speciálních restaurátorských, historických řemeslných technik i přírodních a humanitních věd. „Na pozitivním trendu rozvoje fakulty se podílí několik hlavních faktorů. Povedlo se nám vytvořit velmi čínorodý a entuziastický tým složený z velké části z mladších spolupracovníků, kteří mají svoji práci rádi, cítí se součástí fakulty a ztotožňují se fakultním přístupem k péči o hmotné kulturní dědictví. To samé lze vycítit i z chování a přístupu většiny studentů,“ pochvaluje si vzájemné propojení akademiků a studentů Karol Bayer.

Společně s proděkanem Bayerem získal významnou Cenu purkmistra Laška první porevoluční starosta města Litomyšle Miroslav Brýdl. Plaketu Rady města Litomyšle obdržel in memoriam Vratislav Blažek (1929 – 2013) za významné zásluhy o rozvoj Litomyšle v oblasti kultury a spolkového života.

Cena purkmistra Laška města Litomyšle

Jedná se o zlatěnou medaili, kterou navrhl akademický sochař Jiří Věneček. Město jí od roku 2011 oceňuje osobnosti, které se významně zasloužily o rozvoj města, prospěly společnosti obecně, v oblasti kulturní, umělecké, sportovní, vzdělávací, veřejné správy, charitativní, vědecké nebo ekonomické. Historicky poprvé se Cena purkmistra Laška udělovala v roce 2012 a obdržela ji lékařka litomyšlské nemocnice MUDr. Hana Šmákalová. V dalších letech ji získali například páter František Beneš, který se zasloužil o rozvoj duchovního i občanského života, nebo Jaroslav Theimer za zásluhy v oblasti rozvoje sokolského života a sportu.

Bc. Věra Příbylová

Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa

Foto: Město Litomyšl a archiv K. Bayer

Vědci z celého světa rokovali o nových materiálech pro nanotechnologie

13. Mezinárodní konference o chemii pevných látek „International Conference on Solid State Chemistry“ přivítala na Univerzitě Pardubice vědce z celého světa.

Na sto šedesát odborníků z třiaadvaceti zemí celého světa se ve dnech 16. – 21. září sjelo do Pardubic, aby se věnovali oblasti chemie a fyziky pevných látek a výzkumu nových anorganických i hybridních sloučenin a jejich využití ke zvýšení technické, energetické a informační úrovně naší společnosti.

Pozvání do Pardubic přijala řada renomovaných vědců z prestižních univerzit a pracovišť, např. z Japonska, USA, Austrálie, Číny, Jižní Koreje, Ruska, Německa, Francie, Norska, Portugalska a dalších zemí Evropy, kteří patří ke světové špičce ve výzkumu materiálů a konkrétně chemie pevných látek.

Vědci probírali trendy ve výzkumu „high-tech“ materiálů

V rámci intenzivního týdenního vědeckého programu mezinárodní konference zaznělo 6 plenárních přednášek, 21 zvaných přednášek, 65 kratších přednášek a dále bylo prezentováno na 66 posterů – vývěskových sdělení, které tematicky pokrývají současné i budoucí trendy v nových, tzv. „high-tech“ materiálech pro nanooptiku a nanoelektroniku, výrobu a uchování energie a ukládání informací v informačně explodující společnosti.

Prezentované příspěvky se zabývaly novými perspektivními sloučeninami, jejich přípravou, nejnovějšími chemickými postupy i jejich aplikacemi. Zabývaly se experimentálními a teoretickými aspekty modelování chemických reakcí v pevné fázi, výpočty elektronové a atomové struktury, vibračními a termickými vlastnostmi, molekulovou dynamikou i strukturními teoriemi a „nanostrukturou“ materiálů.

Perspektivy pro nanooptiku, nanoelektroniku, energetiku, medicínu i bezpečnost

„Sledované sloučeniny, slitiny, materiály a nanomateriály a jejich základní výzkum jsou mimo jiné důležité pro jejich kontrolované a cílené chemické a fyzikální vlastnosti. Současné či budoucí praktické využití těchto sloučenin a materiálů je možné v (nano)elektronice i (nano)optoelektronice, kde pracují jako paměti, víceúrovňové paměti, zdroje energie, místo pro jejich ukládání nebo také jako diagnostické materiály pro medicínu,“ řekl ke žhavým a velice aktuálním vědeckým tématům, která se při pardubické mezinárodní

konferenci probírala, za organizátory prof. Ing. Tomáš Wágner, DrSc., z Katedry obecné a anorganické chemie Fakulty chemicko-technologické.

„Většina těchto aplikací má strategický význam jak z ekonomických, tak obranných či bezpečnostních důvodů. I když tyto materiály jsou již využívány v praxi nebo se jejich aplikace připravují, řada z nich je stále předmětem intenzivního výzkumu, zejména jejich struktura a fyzikální i chemické vlastnosti. Stejně tak některé aplikace nepracují na vrcholu možností těchto materiálů a je třeba pokračovat v dalším výzkumu.“

Vědci, specialisté a studenti sdílejí zkušenosti ze svého výzkumu i mimo přednáškové prostory Univerzity Pardubice. Příspěvky prezentované na konferenci budou navíc publikovány vydavatelstvím Univerzity Pardubice jako soubor abstraktů všech příspěvků. O prezentované vědecké práce má také zájem mezinárodní periodikum „Pure and Applied Chemistry“ (Čistá a aplikovaná chemie).

Rektor ocenil prof. Roeskyho univerzitní pamětní medailí

Odborné setkání zahájila v neděli 16. září večer plenární přednáška profesora Herberta W. Roeskyho, nominovaného na Nobelovu cenu za chemii, z německé Univerzity Göttingen, kterému rektor univerzity prof. Ing. Jiří Málek, DrSc., předal hned v úvodu konference Pamětní medaili Univerzity Pardubice.

Historie konference se začala psát před více než třiceti lety

Mezinárodní konference Solid State Chemistry se koná pravidelně jednou za dva roky. Vznikla z iniciativy pardubických vědců v roce 1986, zejména prof. Ing. Miloslava Frumara, DrSc., zakladatele materiálové vědecké školy v Pardubicích.

Organizátory letošní konference byly Centrum materiálů a nanotechnologií a Katedra obecné a anorganické chemie Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice.

Bc. Věra Přibyllová

Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa
ve spolupráci s Fakultou chemicko-technologickou

Konference o speciálních anorganických pigmentech a práškových materiálech

Jubilejní 20. ročník konference o speciálních anorganických pigmentech a práškových materiálech se uskutečnil na Fakultě chemicko-technologické 19. září. Akci každoročně organizuje katedra anorganické technologie. Letošní ročník konference byl již popáté organizován ve spolupráci s Českou společností chemickou, z.s., a přispívá tak k rozvoji spolkových aktivit.

Jubilejní ročník určitě poskytuje prostor pro připomenutí významných mezníků historie konference, neboť časový úsek 20 let je již vhodnou bilanční jednotkou. Počátek pořádání konference se datuje do r. 1999, kdy se uskutečnil 1. ročník, jehož součástí byly přednášky a také posterová sdělení. Právě ta umožňují především studentům doktorského studijního programu prezentovat výsledky své vědecké práce a diskutovat o nich s odborníky z praxe.

Příspěvky prezentované ve sborníku

Jak to tak bývá, je snahou hranice neustále posouvat dál, a tak od r. 2002 (4. KSAP) jsou prezentované příspěvky vydávány také ve sborníku konference. A protože je třeba občas něco změnit a inovovat, tak v roce 2008 byl název konference rozšířen na KSAP-PM (konference o speciálních anorganických pigmentech a práškových materiálech), aby v rámci konference mohly zaznít také příspěvky z oblasti keramiky, žáruvzdorných materiálů a dalších práškových materiálů či stavební chemie. Od r. 2014 se pak konference koná ve spolupráci s Českou společností chemickou.

Letošního ročníku se zúčastnilo téměř 40 účastníků, mezi kterými nechyběli zástupci Fakulty materiálů, metalurgie a recyklace Technické univerzity v Košicích, Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity, Ústavu anorganické chemie SAV v Bratislavě, Fakulty chemické technologie VŠCHT v Praze, Národní galerie v Praze, Precheza, a.s., Přerov a samozřejmě studenti a pracovníci Katedry anorganické technologie Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice.

Předávání nových poznatků

Cílem konference je výměna nových poznatků v oblasti anorganických pigmentů a jejich aplikací, metod hodnocení nejen pigmentů, ale také surovin, které se pro výrobu pigmentů používají, dále ekologické aspekty výroby a použití anorganických pigmentů. V rámci konference jsou také prezentovány výsledky vědecko-výzkumné činnosti z oblasti keramiky, žáruvzdorných materiálů a dalších práškových materiálů z oblasti keramiky či stavební chemie. Právě práškové materiály tvoří významnou součást chemického průmyslu a výzkumu, neboť se vyskytují jako vstupní suroviny výroby, meziprodukty či konečné produkty a je třeba provádět jejich charakterizaci, ať již z pohledu složení, struktury, čistoty, sledovaných fyzikálně-chemických vlastností.

Témata přednášek

V rámci letošního ročníku konference bylo prezentováno celkem osm plakátových sdělení. Texty nejen posterů, ale také přednášek byly vydány ve sborníku, který obsahuje 102 stran. Na konferenci zaznělo celkem deset odborných přednášek, ze kterých nejvíce účastníky zaujala přednáška věnovaná Studiu a identifikaci žlutých pigmentů v malbě 14. a 15. století, kterou prezentovala Ing. Radka Šefců z Národní galerie v Praze. Zajímavá přednáška zazněla z Ústavu skla a keramiky, kterou přednesla doc. Ing. Alexandra Kloužková, CSC., jež přítomným představila charakterizaci organických a anorganických pigmentů mayských plastů.

V přednáškovém bloku zaznělo mnoho podnětných informací, které se týkaly charakterizace práškových materiálů a metod, jež se používají pro jejich studium, ať už

se jedná o sledování složení, struktury, adsorpčních schopností, vybraných fyzikálně-chemických vlastností, testování chování látek v závislosti na teplotě, či jejich termické stability.

Podle zájmu účastníků je zřejmé, že oblast práškových materiálů poskytuje dostatečný prostor pro jejich výzkum, popis v technologických procesech či studium sledovaných vlastností daných sloučenin, stejně tak popis a využití metod pro jejich hodnocení a aplikace, případně nové směry a trendy v uvedených oblastech. Je potěšitelné, že mezi účastníky letošního ročníku konference bylo opět velmi silné zastoupení mladých vědeckých pracovníků a také studentů nejen doktorského studijního programu, ale také magisterského. To je samozřejmě pozitivní.

Na tomto místě bych ráda vyjádřila poděkování všem, kteří se podíleli na organizování konference o práškových materiálech, a také všem zájemcům o tuto problematiku, neboť bez aktivní účasti nás všech by to opravdu nebylo možné.

Pozvánka na další setkání

Věřím, že v průběhu následujících měsíců se nám podaří získat dostatečné množství výsledků, o které se budeme moci podělit v rámci konference, ať již formou přednášky, nebo plakátového sdělení. Přejí nám všem, abychom měli takové poznatky, jež budeme prezentovat na 21. ročníku konference o speciálních anorganických pigmentech a práškových materiálech, a tím přispějeme k prohloubení kontaktů a spolupráci mezi všemi zúčastněnými pracovišti. Všichni zájemci jsou zváni k aktivní účasti.

prof. Ing. Petra Šulcová Ph.D.
Katedra anorganické technologie FChT
Foto: M. Reinberk

Profesor Rami z Indie přednášel na Fakultě ekonomicko-správní

V prvních dvou říjnových týdnech navštívil Fakultu ekonomicko-správní profesor a vedoucí International office Ashish Rami z indické Rai univerzity. Během svého pobytu se setkal s děkankou fakulty Romanou Provazníkovou a projednával s ní možnosti spolupráce. S některými proděkany diskutoval o rozdílných a společných rysech studia na daných univerzitách.

„Bylo nám velkým potěšením setkat se s profesorem Ramim. Jeho návštěva pomohla prohloubit vztahy mezi univerzitami. Dva naši akademičtí pracovníci poletí na Rai univerzitu v lednu, kde se seznámí s místními poměry a navážou na prohloubení těchto vztahů,“ řekl k návštěvě Jiří Křupka, proděkan pro vnější vztahy a rozvoj Fakulty ekonomicko-správní.

Profesor Rami přednášel pro české i zahraniční studenty. Svými přednáškami na téma Management, Marketing nebo Indická kultura představil a přiblížil studentům styl výuky na indické univerzitě. Během přednášek se studenty diskutoval, zajímal se o jejich názor a zapojoval do výuky pohybové aktivity.

Profesor mimo jiné navštívil Centrum mezinárodních mobilit a Oddělení pro rozvoj a mezinárodní vztahy Univerzity Pardubice. Účastnil se univerzitních akcí, např. Noci vědců a zašel i „Na kafe s Erasmem“. V neposlední řadě se během svého pobytu seznámil s českou kulturou a také ochutnal českou kuchyni. Prohlédl si pardubické historické památky a neopomněl navštívit hlavní město Prahu.

„Moje návštěva na Fakultě ekonomicko-správní byla nadmíru úspěšná. Věřím, že spolupráce mezi našimi univerzitami bude nadále pokračovat,“ podotkl na závěr svého pobytu prof. Ashish Rami.

Mgr. Pavla Truncová

Oddělení pro vnější vztahy a rozvoj FES

Foto: P. Truncová

Týden teorie a praxe v ekonomice nabídl řadu zajímavých témat

Ekonomové, manažeři firem nebo zástupci úřadů byli hosty už dvanáctého ročníku Týdne teorie a praxe v ekonomice, který se od 19. listopadu konal na Fakultě ekonomicko-správní.

Loni se 39 přednášek této tradiční odborné akce zúčastnilo bezmála 3 tisíce studentů. Letos čekalo také zájemce z řad veřejnosti 41 vystoupení expertů z českých a slovenských vysokých škol, firem, bank nebo úřadů.

„Chtěli jsme umožnit posluchačům naší fakulty, ale také všem zájemcům, aby se seznámili s teoretickými i praktickými přístupy, metodami a zkušenostmi, které se využívají při řízení firem a institucí. Také proto byla akce otevřená pro studenty ze všech vysokých škol v zemi i pro všechny zájemce o tato témata,“ řekl PaedDr. Alexandr Šenec z Fakulty ekonomicko-správní.

Během pěti dní se za řečnickým pultem vystřídali například projektový manažer firmy ŠKODA AUTO, a.s., manažerka lidských

zdrojů Philip Morris ČR, a.s., auditor KPMG Česká republika, s.r.o., nebo akademici z pražské Vysoké školy ekonomie a managementu či Podnikatelské fakulty VUT v Brně, kteří se zabývají trendy a souvislostmi éry Průmyslu 4.0.

Kromě zahraničních hostů letos promluvili také předseda představenstva a generální ředitel firmy ATAS elektromotory Náchod, a.s., Otto Daněk, který se zaměřil na rizika exportu. Zajímavostí byl příběh Jakuba Krákory, který popsal svoji cestu absolventa vysoké školy do zaměstnání v jedné z největších světových bank Barclays.

Mgr. Martina Macková
externí redaktorka

V kampusu neslyšíme jen angličtinu. Studenti jsou i z Ukrajiny, Sýrie či Ghany

Také v letošním akademickém roce přijelo na univerzitu a jejich sedm fakult několik stovek zahraničních studentů z Evropy, Asie, Afriky, ale i Jižní Ameriky. Kromě angličtiny jsou tak v kampusu slyšet i další cizí jazyky. „V zimním semestru studuje na naší univerzitě téměř 600 zahraničních vysokoškoláků ze 72 zemí světa,“ říká Mgr. Věra Albrechtová z Centra mezinárodních mobilit Univerzity Pardubice.

Ke studiu se na začátku zimního semestru zapsalo celkem 566 cizinců. Toto číslo v sobě zahrnuje i krátkodobé mobility, tedy studium v jednom semestru nebo jeho menší části. Zahraniční studenti činí necelých 8 % z celkového počtu letošních vysokoškoláků naší univerzity.

Počet letošních zahraničních studentů

Strávit jeden semestr v Pardubicích se rozhodlo více než 150 studentů z celého světa, kteří přijeli na zimní semestr na základě evropského výměnného programu Erasmus+. Nejvíce jich letos přijelo opět z Turecka a Španělska. Tradičně jich nejvíce studuje na Fakultě ekonomicko-správní.

Kromě toho studuje letos v ucelených akreditovaných programech fakult Univerzity Pardubice, tedy dlouhodobě, dva nebo tři roky, více než 400 zahraničních studentů z 57 zemí světa. Nejpočetněji je samozřejmě zastoupeno Slovensko (necelá 1/3). Další početnou skupinou jsou studenti z Ukrajiny, Ruska, Ghany, Běloruska, Kazachstánu, Indie a Sýrie.

„Celkový podíl zahraničních studentů se sice nijak významně nemění, ale v posledních třech letech zvláště Erasmus studentů významně přibývá, což je pro univerzitu jistě dobrým vysvědčením. Byli bychom ale rádi, kdyby odvahu k výjezdu do zahraničí našlo ještě více našich domácích studentů, protože i oni po svém návratu přispívají k internacionalizaci akademického prostředí a života na univerzitě,“ nabádá ke studiu v cizí zemi Věra Albrechtová.

Oblíbené obory mezi vysokoškoláky

Přes dvacet studentů z Ghany studuje na Fakultě ekonomicko-správní. Oblíbené obory jsou manažerské a ekonomické, jako jsou například obor Regionální a informační management, Hospodářská správa a politika či Regionální rozvoj. Na Dopravní fakultě Jana Pernera jsou nejvíce žádané obory zaměřené na dopravní prostředky a infrastrukturu.

Fakultu filozofickou, chemicko-technologickou a elektrotechniku a informatiku navštěvují studenti z Indie, Egypta, Brazílie, Sýrie, Číny, Chile, Kanady nebo Nigérie. Nutno podotknout, že oblíbenost oborů souvisí právě se studiem v angličtině.

Spokojenost s kampusem i náklady

Studenti, kteří do Pardubic přijíždějí, oceňují především kvalitní studijní programy, spokojeni jsou rovněž se studijním prostředím či moderním kampusem. Důležitá je pro ně i skvělá dopravní dostupnost, rozumné náklady na studium a pochvalují si i možnosti volnočasových aktivit. Studentů se ihned po příjezdu ujímají čeští vysokoškoláci ze studentského spolku ESN (Erasmus Student Network) Pardubice, a to v duchu hesla „studenti studentům“. Zahraniční „nováčci“ se proto mohli zúčastnit hned řady aktivit v rámci tzv. orientačního týdne (Orientation Week).

„Naši studenti z ESN Pardubice pro ně připravili zbrusu novou City tour, při níž cizinci poznávali město Pardubice prostřednictvím plnění úkolů,“ uvádí k orientačnímu týdnu určenému zahraničním studentům Mgr. Andrea Pilařová z Centra mezinárodních mobilit Univerzity Pardubice. „Oblíbenou je i Pub tour, tedy cesta po pardubických hospůdkách, nebo bowling. Úvodní seznamovací program vyvrcholil Sportovním dnem v univerzitní tělocvičně a vyhlášením úspěšných soutěžních týmů.“

Kurz češtiny i výlety po republice

Od pondělí do pátku jsou pro zahraniční studenty připraveny také kurzy češtiny, aby pro ně život v Pardubicích nebyl tak

obtížný. Do nich se přihlásilo více než 70 účastníků, kteří se chtějí naučit alespoň několik důležitých frází obtížného českého jazyka.

„Během semestru se zahraniční studenti kromě studia mohou těšit i na další aktivity, které pro ně připravuje ESN Pardubice. Patří mezi ně například šest národních večerů, při nichž studenti vždy představí svůj národ. Povídání a prezentaci o dané zemi doplní i ochutnávka typických pokrmů. Národní večery zahájil na začátku října Český večer. Jeden víkend podnikli »erasmáci« turistický výlet do Adršpašsko-teplických skal za poznáním krás české přírody,“ doplnila Andrea Pilařová z Centra mezinárodních mobilit Univerzity Pardubice.

Kromě toho mohou zahraniční studenti o víkendech vyrazit na další výlety – do Kutné Hory, Prahy, na Sněžku, na Šumavu nebo do Karlových Varů. Čekají je sportovní akce jako například paintball. Čeští studenti s nimi oslavili např. i Halloween, svátek sv. Mikuláše nebo Vánoce.

Destinace českých studentů

Univerzita Pardubice vysílá v zimním semestru na zkušenou do zahraničí více než devadesát svých studentů. Na jeden semestr odjíždějí nejčastěji do Portugalska, Finska a Německa. V tomto akademickém roce má Univerzita Pardubice uzavřeno 375 bilaterálních smluv s nejrůznějšími univerzitami v Evropě, v rámci nichž se tyto mezinárodní studentské mobility realizují, a tak čeští studenti mají z čeho vybírat.

Bc. Věra Přibylková

Oddělení propagace a vnějších vztahů UPA

Foto: F. Maňhal

Šestý ročník konference opět nabídl prostor pro vědění mladým

Již po šesté se 8. listopadu sjeli do auly Arnošta z Pardubic naši univerzity mladí zájemci o vědění. Konference VĚDĚNÍ MLADÝM tak opět vytvořila unikátní prostor pro sdílení poznatků pro více jak 150 účastníků převážně z řad středoškoláků z různých koutů České republiky. Přítomní garanti z řad akademických pracovníků reflektovali vysokou úroveň příspěvků.

Konferenci uvozovalo motto „Vědění je jediná svoboda člověka“ (Mika Waltari). A celý den vědění se skutečně nesl v tomto duchu. Na úvod přítomné přivítala prorektorka pro rozvoj doktorka Andrea Koblížková, která mj. vyzdvihla důležitost mezioborového přesahu. Následovaly příspěvky mladých badatelů, doprovázené úvodním slovem čtyř garantů či předsedů z řad akademických pracovníků. Celkem tak bylo 42 mladými autory předneseno na 30 příspěvků, v ústní i posterové sekci. Tematicky se jednalo o příspěvky fyzikální, matematické, chemické, biologické, společensko-vědní nebo inženýrské. I spektrum destinací či škol, odkud k nám účastníci přicestovali, bylo vskutku široké: Brno, Břidličná, Česká Třebová, Hradec Králové, Litomyšl, Nymburk, Mladá Boleslav, Olomouc, Ostrava, Pardubice, Praha nebo Šlapanice. Za zmínku jistě stojí, že konferenci navštívil i sám pan rektor Univerzity Pardubice profesor Jiří Málek.

Úroveň příspěvků byla vysoká

Úroveň příspěvků zhodnotil jeden z odborných garantů konference doktor Libor Koudela z Fakulty ekonomicko-správní slovy: „Studenti prokázali znalosti přesahující rámec běžné středoškolské matematiky a jejich příspěvky jsou příslibem další vědecké práce v dané oblasti.“

Podobně se vyjádřil i druhý z garantů profesor Antonín Kavička z Fakulty elektrotechniky a informatiky: „Příspěvky z oblasti Informačních technologií byly na velmi dobré odborné úrovni. Středoškolští studenti prokázali, pod vedením příslušných odborníků, schopnost tvůrčího přístupu k řešení různých typů problémů s využitím nejmodernějších dostupných technologií v oblasti vývoje softwaru.“

Touhu po vědění rámovala příjemná atmosféra

Na konferenci byla i řada pochvalných referencí. Z prezentujících studentů zmiňme tu od Kateřiny Kudličkové z Gymnázia Brno-Řečkovice: „Konference je zcela ojedinělou akcí, která nabízí prostor středoškolským žákům aktivně se podílejí na nějakém odborném projektu sdílet své vědomosti a nadšení. Odvážím si odsud spoustu nových vědomostí, kontaktů a také velmi přínosnou zkušenost přednášet ve velké aule před sto padesáti posluchači.“

Pozadu přitom nezástala ani posterová sekce. „Byla tu úžasná možnost vyzkoušet si prezentaci práce jinou formou, než jsme byli zvyklí,“ napsala paní magistra Květa Děrdovala za tým nejmladších účastníků ze Základní školy v Břidličné. Pozorovatel Jan Šesták z Gymnázia v Náchodě konferenci hodnotí: „Moc jsem si užil široký záběr prezentací i zajímavé přednášky garantů. Ocenil jsem skvělé zázemí.“

Na konferenci byli také zástupci Pardubického kraje, paní magistra Lenka Havelková nám tak mj. napsala: „Na konferenci každý aktivní účastník může předat něco ze svých dosavadních zkušeností,

prezentovat svoje názory, tvůrčí myšlení a schopnosti, obhájit svoje zjištění či pohovořit o problémech a překážkách, kterým při řešení projektu museli čelit. Svým charakterem uspořádání této akce vytváří prostor pro podněcování zájmu dalších žáků škol, které se konference zúčastní v roli pozorovatele.“

Pozitivní dávku referencí uzavřeme slovy paní prorektorky Koblížkové: „Děkuji za zážitek, který mě nabídl energií – uprostřed 150 studentů ze všech koutů republiky, kteří cítí nadšení pro věc, dostanete pocit, že vám zvědavost studentů pomáhá vnímat dny s příjemným napětím a příslibem neočekávaného. Konference Vědění mladým byla shromážděním talentů, kteří se vzájemně inspirovali, a je skvělé, že k tomu dochází právě na naší univerzitě díky jejím organizátorům i podpoře vynikajících garantů.“

Konference hostila už téměř tisícovku zájemců

Šestkrát se již do Pardubic sjeli mladí zájemci o vědění z různých koutů České republiky, aby sdíleli své poznatky z různých oborů lidské činnosti. Spolu s předchozími ročníky tak úspěšná konference VĚDĚNÍ MLADÝM hostila již téměř na tisícovku zájemců, zejména z řad žáků středních škol. Mnozí z nich dnes už studují nebo dokončují studium na vysoké škole, někteří získali prestižní ocenění, jiní díky konferenci započali svoji středoškolskou odbornou činnost na některé z fakult naší alma mater. Celkově se jedná o sto čtyřicet příspěvků, prezentovaných dvěma sty mladými badateli.

S některými opět na viděnou

Na konferenci byla díky štědrému daru redakcí k dispozici různá čísla následujících periodik: Elektro a Světlo, Československý časopis pro fyziku, Dingir, Chemické listy, Magazín Akademie věd ČR, Vesmír, Zpravodaj Univerzity Pardubice, Živa a sborníky Kavárny Universitas. Z abstraktů všech příspěvků byl sestaven ISBN sborník jakožto často, avšak nikoliv výhradně, první publikace mladých badatelů. Účast na konferenci byla hrazena Univerzitou Pardubice a Pardubickým krajem. Konference se konala v rámci Týdne vědy a techniky, který pořádá Akademie věd České republiky. Věříme, že účast na konferenci byla pro všechny zúčastněné přínosem a těšíme se s některými na opětovné setkání na akademické půdě, jak už se ostatně několikrát stalo.

Ing. Bc. Patrik Čermák
a Ing. Kateřina Šraitrová
doktorandi Fakulty chemicko-technologické

Cenu Česká hlavička získala studentka, která bádá na naší univerzitě

Středoškolačka Sylva Neradová, která bádá v laboratořích Fakulty chemicko-technologické, převzala 6. listopadu cenu Česká hlavička. Ocenění jí přinesl výzkum kvasinek rodu *Candida*, jehož výsledky publikoval i mezinárodní časopis FEMS Yeast Research.

Práci na projektu katedry biologických a biochemických věd odstartovala u studentky pardubického Gymnázia Mozartova před dvěma lety konference Vědění mladým. Tu pravidelně organizují studenti Univerzity Pardubice. Sylva Neradová se nakonec mohla vědeckému zkoumání v laboratoři věnovat téměř denně i díky tomu, že jí škola umožnila individuální studium.

„Podpořit zájem mladých lidí o přírodovědné obory a výzkum je velmi důležité. Oceňuji, že naše fakulta spolupracuje s takto talentovanými studenty, a těším se na další skvělé výsledky,“ uvedl děkan Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice prof. Ing. Petr Kalenda, CSc.

Výzkum kvasinek rodu *Candida*

Gymnazistka se zabývá výzkumem kvasinek rodu *Candida*, jež mohou ohrožovat zdraví lidí se sníženou imunitou, kterých v poslední době přibývá. Pro vývoj nových léků je nutné prozkoumat genomy těchto kvasinek. Studentka pracuje konkrétně na fosfatázách ze dvou patogenních kvasinek. Při pohledu do učebnic biochemie se zdá, že metabolické přeměny v přírodě probíhají dokonale a bez chyb. Ve skutečnosti však vznikají malá množství chybných meziproduktů. Fosfatázy, které Sylva Neradová charakterizovala, dokáží hydrolyzovat chybné metabolity, které mohou při metabolické přeměně v buňce inhibovat důležité metabolické dráhy.

„Výsledky nás překvapily, protože ukázaly, že i patogenní kvasinky jsou vybaveny geny a enzymy, které mohou tuto roli plnit,“ říká

vedoucí projektu RNDr. Olga Heidingsfeld, CSc., z Katedry biologických a biochemických věd Fakulty chemicko-technologické UPa a dodala: „Sylva si ocenění opravdu zaslouží. Její příchod změnil osud projektu, který už jsme měli skoro za ztracený. Díky ní vedl k zajímavým zjištěním.“

Ceny Česká hlavička se udělují od roku 2007. Jsou odvozeny od mateřského projektu Česká hlava, který pravidelně oceňuje osobnosti z oblasti vědy a techniky. Projekt Česká hlavička je zaměřen na středoškolskou mládež. Má podpořit nadané studenty v technických a přírodovědných oborech, zvýšit zájem mladých lidí o studium těchto oborů na středních a vysokých školách a rozvíjet u nich zájem o vědeckou kariéru.

Sylva Neradová není jedinou držitelkou ceny, která spolupracovala s Univerzitou Pardubice. Odborná porota soutěže České hlavičky v roce 2013 udělila Janu Hrabovskému 1. místo, jako laureátovi ceny Genus, za práci „Chalkogenidové skelné luminofory pro fotoniku“. Hrabovský je nyní již studentem navazujícího studia Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice. Ještě jako student Gymnázia Josefa Ressla v Chrudimi pracoval na Katedře obecné a anorganické chemie Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice pod odborným vedením prof. Ing. Tomáše Wágnera, DrSc., a Ing. Lukáše Střížíka, Ph.D.

Mgr. Martina Macková
externí redaktorka

Měl to být jen úlet, říká studentka, která vymyslela nový likér

Studentka třetího ročníku managementu a marketingu na Fakultě ekonomicko-správní naší univerzity vymyslela nový likér. Kombinace chutí je natolik unikátní, že se ji jedna z největších likérek v zemi rozhodla vyrábět. Ten likér je jako takové moje dítě. „Cítím velkou zodpovědnost za to, jak vše dopadne, jestli to nebude průšvih,“ říká Aneta Abelová v rozhovoru pro univerzitní zpravodaj.

Co se musí stát, aby člověk dostal šanci vymyslet likér?

Netuším, protože já jsem se k tomu dostala jako slepý k houslím. Dělal jsem brigádu v jedné reklamní agentuře, nejprve to byly průzkumy trhu, a pak jsem dostala zakázku od prostějovské firmy Palírna U Zeleného stromu. Agentura nás vyzvala, abychom zkusili něco vymyslet. Řekla jsem si, že je to jen chvílka zamýšlení, nic za to nedám. Tak jsem se do toho pustila, a se mnou dalších 200 lidí.

Jak se vymýšlí likér?

Měli jsme se pokusit navrhnout, co by v likéru mělo být kromě alkoholu. Přesné složení po technologické stránce ne, ale spíš to, jaké chutě a třeba i vůně by měl obsahovat, jak by se měl jmenovat a jak ho prezentovat.

A z těch dvě stě lidí vybrali právě váš návrh?

Udělal jsem vlastně tři návrhy. Držela jsem se chutě mého oblíbeného Jägermeisteru, který si jako studenti často mícháme s RedBullem, a chtěla jsem být strašně seriózní. Do jednoho svého likéru jsem použila kombinaci pomeranče, máty a čokolády, takovou vánoční chuť. Ve druhém měly zase plavat kousky zlata. Ale ani jeden nakonec neuspěl. Bylo to jako v pohádce. Vyhrál ten třetí.

Taky seriózní likér?

No právě vůbec. Třetí návrh jsem udělala ve zbytku času. Jen jako úlet, recesi, střílenost. I proto to byl pro mě pěkný šok. Vůbec jsem nečekala, že právě tento ulítlý návrh uspěje. Nemůžu v tuto chvíli bohužel ještě mluvit o tom, jaká v něm bude kombinace chutí, ani jaký bude mít název, protože se právě v takové podobě a složení začne vyrábět a likérka ho na jaře oficiálně představí. Do té doby je to tajemství.

Prozradte alespoň třeba to, jaký pocit vám likér připomíná?

Je v něm sladké ovoce, které každý zná, ale k tomu ještě jiná tajná ingredience. Nic podobného na českém trhu není. Je to tak trochu jako kousnutí při polibku.

Kdo rozhodl o tom, že právě váš návrh zvítězil?

Všechny návrhy posuzovala nejprve odborná porota, která pustila dál několik nejlepších. Úspěšné kombinace šly na imaginární burzu, kde vzorek lidí obchodoval s akciemi likérů. Všechny začaly na jedné akci, ale můj třetí likér narostl nejvíce a byl o něj nakonec extrémní zájem. Pak se likérka rozhodla, že ho chce vyrobit.

To je pro studentku managementu a marketingu skvělá zpráva, také dobrá zkušenost.

Ano, protože firma se mnou celý rok komunikuje. Jsem u všech postupných kroků a příprav před uvedením do výroby. Bavíme se detailně o složení, ptají se mě na názor u designu nebo na plánovanou propagaci. Chtěla jsem na toto téma napsat bakalářskou práci, ale je to tak dlouhý proces, že bych nestihla termín odevzdání. Určitě ale zkušenosti využiju u magisterské práce.

Budete chtít po studiu pokračovat v tomto oboru?

Nemyslím, že se stanu návrhářkou likérů. Budu sice vystudovaná manažerka, ale nedovedu si představit, že bych celý život seděla v kanceláři. Víím, že se musím snažit. Budu muset být hodně dobrá, protože v mém oboru je velká konkurence. Snila jsem vždycky o tom, že budu manažerkou nějaké hudební kapely nebo divadla. To bych ale musela mít velkou kliku, abych našla novou kapelu, která se chytí.

Kdybyste si mohla vybrat kapelu, která by to byla?

Die Happy s Martou Jandovou. Ale kdyby byli volní Chinaski, taky bych se nezlobila.

Mgr. Martina Macková
externí redaktorka
Foto: A. Zeiner

Doktorandka Fakulty filozofické má cenu za výzkum dějin tuberkulózy

Historička Šárka Caitlín Rábová z Fakulty filozofické získala ocenění za výzkum dějinného vlivu tuberkulózy na společnost. Cenu Zdeňka Horského za rok 2017, udělenou za nejlepší magisterské, rigorózní i dizertační práce s tematikou dějin věd, techniky a vzdělanosti z let 2016-2017, si v prosinci převzala v Praze.

V České republice dosud nikdo odborně a komplexně nezmapoval téma, kterému se nyní doktorandka Univerzity Pardubice věnuje. Se svou diplomovou prací „Kulturní reflexe tuberkulózy v českých zemích 1800–1945“ už loni studentka vyhrála soutěž Nakladatelství Academia. Letos v dubnu vyšla knižně jako její první vědecká monografie.

„Snažila jsem se poskytnout plastický pohled na tuberkulózu. Naprostý základ pro mě představovala dobová lékařská literatura, se kterou pro mě jako pro historika nebylo úplně jednoduché pracovat. Dále jsem používala prameny pocházející z fondu Masarykovy ligy proti tuberkulóze, Hamzovy dětské léčebny a studovala jsem dobovou krásnou literaturu a ego-dokumenty, především korespondenci Jiřího Wolkeru,“ uvedla Mgr. Šárka Caitlín Rábová. „Šárka během dvou let magisterského studia vytvořila ucelenou výpověď o dějinách vlivu jedné nemoci na společnost. Její práce přináší i vhled do toho, jak tuberkulózu prožívali reální lidé, kteří jí trpěli, jak byla vnímána veřejností. A také, co nakonec vedlo k omezování šíření nemocí, což byly kromě úprav podmínek na pracovištích, omezení prašnosti ve stolárnách i divadelní hry pro děti, v nichž účinkovaly zářné bakterie,“

řekl vedoucí diplomové práce oceněné studentky Mgr. Vladan Hanulík, Ph.D., z Ústavu historických věd Fakulty filozofické Univerzity Pardubice.

Tuberkulóza byla mezi lety 1850-1950 velkým strašákem v českých zemích. Nemoci, která byla důsledkem rychlé modernizace společnosti, se nebylo možné bránit prevencí, jako například u viru HIV.

Tuberkulózu, nemoc stísněných prostor, nedostatku a sociální i ekonomické nerovnosti společnosti eliminoval až vznik tzv. welfare state, sociálního státu sdíleného blahobytu, který stojí na solidárním přerozdělování.

Mgr. Martina Macková
externí redaktorka

Foto: archiv Š. Rábové

Historik Vítězslav Prchal: Pro raný novověk je důležitá iluzivní hra

Historik Vítězslav Prchal působí na Fakultě filozofické Univerzity Pardubice. Specializuje se na dějiny vojenství a šlechty v období raného novověku. Jeho poslední kniha se zařadila k excelentním výsledkům vědy. V rozhovoru jsme si povídali nejen o knize, ale také o zbraních či pardubických zámeckých valech, které jsou evropským unikátem.

Na podzim roku 2017 se vaše jméno objevilo na seznamu výsledků hodnocení vědy výzkumných organizací, který zveřejnila Rada pro výzkum, vývoj a inovace. Kniha *Společenstvo hrdinů: Válka a reprezentační strategie českomoravské aristokracie 1550–1750* byla „ověněna“ několika oceněními. Jaký nový pohled jste na dějiny vojenství přinesl?

Zabývám se kulturními dějinami vojenství. Ve dvacátém století se autoři knih s tematikou vojenství zabývali spíše fakty – tzn. „počítali“ vojáky, muškety, výzbroj a výstroj, zajímaly je operační dějiny, ale opomíjeli psát o kulturních a symbolických souvislostech takových jevů. Má kniha se od těchto klasických vojenských dějin odlišuje, pohled na ně je mnohem širší. Šlo mi o to, abych postihl vazbu mezi podobou válečnictví a války a charakterem společnosti, která tu válku vede.

Jinými slovy – vaše dílo tady chybělo.

Kniha zacílila do prostoru, který byl zatím badatelsky spíše nevyplněn. Dějiny vojenství neměly dlouhou dobu mezi akademiky příliš dobrou pověst. Většinou byly psány bývalými profesionály z armády, z toho důvodu je civilní historikové brali jen jako takové „hraní si na písčičku“, které k jejich vážným tématům nemá co říci.

Taktiky či výzbroj musí být jen začátkem úvah o dějinách vojenství. Cílem úvah je, jaký měly tyto na první pohled marginální změny dopad na společnost raného novověku a její kulturu. Platí to ale i obráceně – jak kultura, zvyky a komunikační kódy dané společnosti určovaly její militární chování. Takový způsob nahlížení na vztah společnosti a válčení je již řadu desetiletí aktuální v zahraničních historiografiích, zejména v angloamerickém prostoru, v českém prostředí se začal nesměle ozývat teprve nedávno. Metodologický koncept tzv. New military history jsem se snažil propojit s druhým pilířem mého zájmu, a sice dějinami elit, dějinami aristokracie.

Jedná se čistě o výzkum na české půdě?

Kniha má v názvu sice zakotvenou českou a moravskou aristokracii, ale pro období 16. a 17. století se nelze striktně zabývat pouze českými dějinami. Už jenom proto, že český stát samotný tehdy neexistoval, byl součástí multietnické habsburské monarchie. Musíme tedy vývojové procesy vnímat v širším kontextu, v rámci střední Evropy.

Z jakých pramenů čerpáte informace?

Těch pramenů je velké množství, jejich výběr pak spočívá v tom, co by mělo být hlavním záměrem práce. Aktuálně se například snažím postihnout míru zapojení české a moravské aristokracie do struktur důstojnického sboru vznikající profesionální habsburské armády raného novověku, tedy ve století mezi vestfálským mírem a tereziánskými reformami, v období let 1650 a 1750.

Primární zdroje, se kterými pracuji, jsou uloženy v centrálních archivech ve Vídni. Jsou to například protokoly dvorské válečné rady, stará polní akta (uložená ve Válečném archivu ve Vídni), kde je obrovské množství neprobádaného materiálu. Vyžaduje to spoustu času, než se tím člověk „prokouše“... To je možná také jeden z důvodů, proč se kulturní dějiny vojenství příliš nepěstují u nás, na Slovensku ani v Rakousku. Bádám také v písemnostech rodových archivů, osobní korespondenci rodinných příslušníků a samozřejmě mě zajímá i výzdoba sídel, která odrážela sociální postavení, identitu válečníka. Tyto prameny se pak snažím kombinovat.

Kniha „Společenstvo hrdinů“ je excelentním výsledkem.

Ve své knize jsem chtěl popsat, jak důležitá byla pro reprezentaci šlechty role válečníka, aniž by ve skutečnosti musely tyto elity fakticky bojovat. Na konci středověku se významně změnil podmínky zapojení aristokracie do skutečného boje, řada šlechticů

nechtěla pozvednout meč, přitom válečná sebeprezentace pro ně byla stále nesmírně důležitá. Téměř pro každý šlechtický rod a pro sociální identitu jeho členů bylo důležité „hrát si na vojáky“, protože jejich prestiž a společenská výjimečnost stály na hrdinství a válečné glorii. Jinými slovy – sledoval jsem symbolické prostředky, kterými se jednotlivé rody vojensky prezentovaly, i když daní „urozenci“ aktuálně vůbec nebojovali a realizovali se raději v jiných kariérních modelech v civilní sféře, například ve službě u dvora, v zemských úřadech nebo v církvi.

Na jakém konkrétním materiálu jste tuto hypotézu dokazoval?

Prvním objektem mého zkoumání se staly zámecké zbrojnice. Popsal jsem, k jaké proměně došlo během sledovaných dvou století v jejich skladbě a také ve způsobu jejich prezentace v rámci šlechtických sídel. Zbrojnice už nebyly pouhým skladem zbraní, které byly ihned připraveny k boji, ale vznikaly pozoruhodné umělecké sbírky, jejichž vystavování začalo mít muzeální až galerijní charakter. Šlechta se v reprezentativních prostorách svých sídel chlubila puškami vyrobenými na zakázku od nejprestižnějších puškařů Evropy nebo zbraněmi, jejichž původ byl velmi vzácný, například se jednalo o dary od významných osobností. Zároveň však takové kolekce odkazovaly k jejich původní militární funkci.

Druhou cestou byla analýza ikonografické výzdoby zámeckých sídel. Z obrazového

Vyhledka na hradby starého hanzovního města v Tallinu, Estonsko 2018

ztvárnění vojenské minulosti lze vyčíst, jakým způsobem akcentovala aristokracie v dějinách rodu a svých předků militární prvky, jak ukazovala na válečné ctnosti šlechty jako sociálního stavu.

Byla to vše jen hra a iluze...

Svým způsobem ano. Raný novověk je do značné míry postavený na iluzivní hře, kterou tehdejší společnost inscenovala, zkrátka jste byli tím, za co vás okolí považovalo. Lidé si museli stále myslet, že jejich elity jsou aktivními bojovníky, že jsou hrdiny – tedy společenstvem hrdinů.

Který ze šlechtických rodů byl mistrem ve ztvárnění těchto iluzí?

Volené strategie byly velmi pestré. Záleželo na minulosti rodu, možnostech, které mohl do této sebestylizace vložit, na tom, jak vysoko byla aristokracie postavena u dvora. Většina výzdobných programů byla založena na jedné či více konkrétních osobách z dějin rodu. Jako příklad mohu uvést portrétní galerii Valdštejnů na zámku Duchcov – zde je velmi dobře tato sebezpečenost ikonograficky znázorněna, jsou zde více jak dvě desítky portrétů pečlivě vybraných předků a jejich původ je dotažen až ke Zdeňkovi z Valdštejna, který si měl své uznání vysloužit na první křížové výpravě, kde hrdinsky zachránil několik výše postavených osob. Na památku mu byl vylepšen erb, který Valdštejnové nosí. Jenže je to samozřejmě zase jen legenda, která byla v rodě velmi živá, a díky ní mohli vysvětlovat původ svého znaku.

Pernštejnové měli také svou legendu?

Ano. A také ji náležitým způsobem hrdě prezentovali, jak se slušelo a patřilo. Jen v Pardubicích jsou dodnes k vidění na třech místech (na zámku, na kostele sv. Bartoloměje a na jednom z domů na náměstí) původní reliéfní desky zobrazující klíčovou část rodové pověsti o prostém, leč čestném, silném a neohroženém uhlíři. Ten dokázal holýma rukama zkrátit mohutného zuba, který mu chodil vyjít zásoby, za houžev v nozdrách jej dotáhnout před vladaře a tam mu jediným rozmachem sekery setnout hlavu. Za tento chrabý čin byl ohromeným markrabětem povýšen, země, na které hospodařil, mu byla darována a do znaku získal hlavu divokého zvířete, které přemohl.

Mluvil jste o zbrojnici jako o jedné z cest, která vedla k šlechtické sebereprezentaci. Pardubický zámek měl také svou zbrojnici. Čím tedy disponovali Pernštejnové?

Na pardubické zbrojnici jsem badatelsky začínal. Moje diplomová práce se zabývala vznikem a pozdějším zánikem pernštejnské zbrojnice v polovině 16. století, její skladbou, jejím využitím a důvody vzniku. Pernštejnové byli rodem politicky nesmírně aktivním, sebevědomým, bohatým, a proto se logicky podíleli také na obraně země.

V tehdejší vojenském systému měli povinnost odvádět určitý počet ozbrojenců, museli mít tedy zbrojní sklad, aby mohli své muže vyzbrojovat. Zbrojnice v Pardubicích byla skutečně obrovská, mnohem větší, než velela prostá matematika a nutnost. Podobný zbrojní arzenál se nacházel pouze v královské zbrojnici na Pražském hradě. Chladných zbraní, jakými byly například píky, uchovávala zbrojnice dvakrát až třikrát více, než bylo potřeba, stejně jako prsních pancířů a další ochrany těla. Tehdy nejprogressivnějších a vlastně teprve nastupujících ručních palných zbraní – hákovnic, ručnic, mušket – bylo přes tisíc kusů, k dispozici bylo také osmdesát dělových hlavn. To už bylo skoro na malou soukromou armádu.

Čím byla ojedinelá?

Byla speciální tím, že byla umístěna na hlavním rodovém sídle jednoho z nejmocnějších rodů. Byla určena nejen pro praktické okamžité použití, ale výrazně také pro reprezentaci rodu. Tedy musela odpovídat tím, kde byla umístěna, jak byla velká, jak vypadala, jakou měla skladbu. Říkám tomu reprezentace množstvím. Je to taková variace na okázalou spotřebu například při slavnostních hostinách. Z původní zbrojnice ale nic nezůstalo, známe ji pouze z inventářů a písemných pramenů 16. století. Na zámku by měla v blízké době vzniknout nová expozice věnovaná této zbrojnici, která bude více interaktivní, a návštěvníci si budou moci repliky zbraní „osahat“ a vyzkoušet.

Takže repliky kanonů na valech jsou prvními vlastovkami.

Trochu doufáme, že jich časem bude víc, jako za Pernštejnů. Jejich umístění není náhodné. Stojí tam, kde podle pramenů páni erbu zubří hlavy na tehdy nevidané moderní fortifikaci vystavovali na odív technologicky náročnou a drahou chloubu své pardubické zbrojnice. Kanony jsou repliky zhotovené podle dobových vyobrazení. Čerpá se ze zbrojních knih Maxmiliána I. Habsburského. Jsou to vzácné iluminované kodexy, ručně malované katalogy zobrazující inventář císařských arzenálů v dědičných zemích. Tyto rukopisy nám umožňují rekonstruovat podobu děl z počátku 16. století, tedy i těch, která vlastnili Pernštejnové. Naštěstí stále máme šikovné řemeslníky, kteří i v 21. století dokáží na základě dochovaných nákrešů spočítat, vyprojektovat a vyrobít věrné makety dávno neexistujících válečných nástrojů.

Z původní zbrojnice se nic nedochovalo, zůstalo alespoň opevnění, tedy zámecké valy.

Valy jsou integrální součástí někdejší pardubické hlavní pernštejnské rezidence a jsou evropským unikátem, protože představují kompletně dochovaný přechodový

typ fortifikace mezi gotickým hradem na vyvýšeném nepřístupném místě a geometricky pojatou barokní pevností v nížině, která se stavěla na strategických uzlových bodech. Valy umožňovaly aktivní dělostřeleckou obranu, uvnitř se nacházelo prostorné reprezentační sídlo schopné pojmout dostatek lidí i zásob. Základy vznikly sice za Viléma z Pernštejna, ale v budování pokračovali i jeho synové. Tato tzv. rondelová fortifikace vznikla koncem 15. století v Itálii a pernštejnská sídla jsou ojedinelá tím, že jako první v našich zemích tento moderní systém přejala. Velmi podobně bylo opevněno i město. Ještě za třicetileté války se tento systém opevnění osvědčil, v roce 1645 se hlavní švédská armáda pokoušela dobýt Pardubice a ani po intenzivním několikadenním snažení se jí to nepodařilo. Nevýhodou bylo, že zámeckému sídlu chyběl park či zahrada. Z jednoho rondelu si Pernštejnové vytvořili malý parčík, kde se nacházela zeleň a jakýsi nevelký dřevěný letohrádek. Stromy jako takové ovšem na valech nebyly.

Kdy začalo opevnění postrádat svou funkci?

Svou militární funkci splnilo jen za třicetileté války. Během 17. století se obrana územního celku přenesla na bedra velkých státem budovaných bastionových pevností, jakými byly například Hradec Králové, Olomouc či později Josefov a Terezín. Pardubické valy tak další vojenské využití už nenašly. Zachovaly se paradoxně díky tomu, že zde už nesídlila šlechtická vrchnost se svou nutkavou potřebou neustále jít s dobou, přestavovat své zámky, rekultivovat okolí. A dělat parky pro správu panství či hejtmána už postrádalo smysl. Díky tomu se pardubické valy unikátně dochovaly a jsou dodnes němým dokladem toho, jak aristokracie raného novověku umně dokázala propojit otázku symbolické reprezentace a sociální prestiže s oblastí praktické vojenské vědy.

Kdo je PhDr. Vítězslav Prchal, Ph.D.

Vystudoval historii a archivnictví na Univerzitě Palackého v Olomouci. Doktorát v oboru českých dějin získal na Karlově univerzitě v Praze. Od roku 2006 působí jako odborný asistent pro dějiny raného novověku v Ústavu historických věd Fakulty filozofické Univerzity Pardubice. Zabývá se dějinami elit, raně novověkým vojenstvím, dějinami habsburské diplomacie, symbolickými reprezentacemi a dějinami kultury. Je výkonným redaktorem česko-anglického odborného periodika *Theatrum historiae* (ERIH+), vydávaného Fakultou filozofickou UPa.

*Bc. Věra Přibylková
Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa
Foto: archiv V. Prchala*

Věra Švach: Studium v Pardubicích mi dalo křídla, jsem za to velmi vděčná

Absolventka Univerzity Pardubice Věra Švach je cestovatelka. Už během studií na katedře anglistiky a amerikanistiky absolvovala několik pobytů v zahraničí a i poté hodně cestovala. Založila firmu, která se specializuje na pořádání společenských akcí, nyní se ale věnuje dalším projektům. „Dnešní doba přeje nápadům a inovacím. Je potřeba do toho dát hodně, ale také myslet již od počátku na udržitelnost firmy,“ říká v rozhovoru pro univerzitní zpravodaj.

Jak vzpomínáte na studentská léta v Pardubicích?

Velmi dobře, často a ráda. Právě jsme si psali se spolužáky, co se do teď stýkáme, a plánujeme setkání i s našimi rodinami. Pocházím z malého města na Valašsku a střední školu jsem studovala ve Zlíně. Pardubice byly pro mě tak akorát. Takový pomyslný schod mezi velkým světem a známým Zlínem. Je to takové pěkné město, se zámek, parkem a vše důležité je v pěší vzdálenosti od školy.

Studium jsme zahájili přípravným pobytem v přírodě. Už si ani nepamatuji kde. A ani si nejsem jistá, zda se to tak ještě dělá. Jedete na týden do neznáma, s lidmi, které jste nikdy neviděli, a s vašimi budoucími profesory. Přišlo mi to bláznivé, málem jsem tam strachy nejela. Ale nakonec to byl naprosto famózní týden s tvůrčí vzdělávací náplní! Poznali jsme se se všemi spolužáky, a i když se pak moje parta zúžila, stejně jsme znali dobře i ty ostatní a celý náš obor byl velmi přátelský po celou dobu studia. Na komunitě mně hodně záleželo.

Bydlela jsem na internátu, na který vzpomínám asi nejméně ráda, za rodinou na Valašsku jsem nejezdila každý víkend, a tak mě ti lidé drželi nad vodou. Pardubická univerzita je také velká tak akorát a bylo relativně jednoduché seznámit se se spoustou jiných lidí z jiných oborů a nasát i jejich příběhy a vzdělání. To se s velkými, neosobními univerzitami ve velkém městě nedá srovnat. Jsem za to vděčná.

Celkově mě studium velmi bavilo. Moje milovaná angličtina ve všech svých formách, pedagogické teorie a učitelská minima

a spousta zajímavých seminářů a projektů. Člověk už si nejspíš tak nevybavuje některé nudné přednášky, na kterých jsme usínali, uplácení těch poctivějších studentů, aby nám dali své poznámky a přípravy na zkoušky na poslední chvíli, kdy jsme mívali takzvané „noční směny“, abychom to všechno stihli.

Co, kromě vědomostí, vám studium na Univerzitě Pardubice přineslo?

Hodně! Zformoval se tam můj charakter. Poznala jsem hlouběji, kdo jsem, co k životu potřebuji, jakými lidmi se chci obklopot. Díky dobrým možnostem brigád jsem se více osamostatnila od rodičů a bavilo mě takové nezávislé žití s vlastními penězi, plánováním času studia, práce a kamarádů. Rozvinuly se tam mé podnikatelské geny, nezávislost, sebejistota, zodpovědnost, práce na sobě a na své pohodě a svém štěstí. No a v neposlední řadě ty těžké dny, ty výzvy, překážky, hádky se spolubydlicemi, těžké předměty, stesk po Valašsku, valaštině a mamincině kuchyni mně dodaly hodně síly, vytrvalosti a odhodlanosti do života. Nebylo to vždy jednoduché. Nejspíš tak jako i na jiných vysokých školách. Ale Pardubice mě uměly držet nad vodou. Parky, výběhy na Kunětickou horu, spousta známých a relativní bezpečí.

Co vám přineslo studium v zahraničí?

Zahraniční pobyty byly pro mě nejpřísnější asi ze všeho nejvíce. Byla to jízda. Prožila jsem půl roku ve švédském Örebro v rámci programu Erasmus a jeden školní rok v jihoitalském městečku Forio, na ostrově Ischia na projektu Comenius, v rámci

mé roční praxe. Zahraniční studium by podle mě měli absolvovat povinně všichni studenti vysokých škol. A ti, co se věnují jazykům, by měli určitě zůstat déle než půl roku. Je to zkouška života. Je to hození do vody se vším, co k tomu patří. Od zajištění si základních potřeb pro život, orientaci při studiu na cizích vysokých školách, nacházení přátel, kontaktů a pomoci. Často také musíte dohánět předměty v kmenové škole v Čechách a studovat extra dávky.

Zahraniční pobyty jsou o životě s minimem peněz, často v drahých zemích a městech, při kterém si sáhnete na syrovou realitu opravdového života. Je to síto. A to nejenom co se vzdělání týká, ale také síto, zda to dokážeš, jak to zvládneš a jak chceš vlastně v životě pokračovat dál. Prošla jsem si vším hned dvakrát, od nehorázně těžkých začátků, kdy to chcete vzdát, po uplakané konce, kdy se vám tak nechce odjíždět....

Co považujete za svůj největší úspěch ve své profesní kariéře?

To, že jsem po šesti letech aktivního vedení mé firmy, kterou jsem založila, dokázala vedení předat kolegyni, předat jí veškeré know-how a důvěru... a s láskou delegovat. I když se firma otřásla v základech, díky mé vytrvalosti, odhodlanosti a láskyplné péči jsme vše zvládli a nyní jsem „jen“ majitel. Založila jsem tak svůj druhý projekt, který se částečně opírá o finance mé první firmy. Mou srdcovou záležitostí, firmu, která pomáhá měnit svět a vzdělává lidi na poli osobního štěstí, spokojenosti a životního naplnění. A to je pro mě velké životní naplnění.

Co byste poradila studentům Univerzity Pardubice, kteří chtějí uspět ve své profesi?

Více méně to, co zmiňuji v předchozí otázce. Jít si za svým. Za svými sny a ideály. Ono to může někdy trvat. Někdy je potřeba projít si kariérním žebříčkem v korporaci, učit se od ostatních a ze svých vlastních chyb. Já jsem srdcem podnikatel a velmi fandím všem lidem, kteří si otevírají své firmy a start-upy. Dnešní doba přeje nápadům a inovacím. Je potřeba od toho dát hodně, ale také myslet již od počátku na udržitelnost – firmy, mých sil, mého uspokojení z práce, mého osobního a rodinného života. A také se nebát změn. Práce, směru mé tvorby, stěhování do jiných měst za prací, do zahraničí nebo otevření nových firem či oddělení.

Už několik let žijete v zahraničí. Jaké zkušenosti vám život v cizině přináší?

Umění být sám sebou a nesrovnávat se. Uvědomění, že každý jsme jiný a není jediná správná cesta života, kariéry, výchovy

děti a štěstí. Hlubší rodinné vztahy, touhu a odvahu mít větší rodinu - nyní čekáme třetí dítě. Zodpovědnost sám za sebe, za svůj život a za své vlastní štěstí. Umění neočekávat, nekritizovat a neodkládat. A také mě život v cizině a časté cestování naučil minimalismu. Vlastníme jen minimum věcí, žije se nám tak, možná paradoxně, lehčeji a máme víc času, prostoru i myšlení na sebe, na blízké a na svou tvorbu.

Jak se vám daří skloubit pracovní povinnosti s péčí o malé děti?

Právě díky té flexibilitě, energii a odhodlání, které jsem za ty roky studia a dosavadní kariéry získala. Nyní pracuji jako takzvaný digitální nomád, čili převážně online, a to mě umožňuje jednak flexibilní pracovní dobu, tak i práci ze zahraničí. Hodně jako rodina cestujeme. Také jsem díky dětem rozepnula všechny korzety vzorových životů a očekávání, které na mě jako na matku byly kladeny, a vykročila jsem, tak nějak bosá a nahatá, směrem, jakým chci já. Založila jsem svůj nový projekt,

minimalizovala množství věcí, které s mužem vlastníme, naladila se na svou intuici a kreativní duši. Žijeme si s mužem život podle svého. I když to často znamená přijímat a překonávat spoustu životních výzev.

Kdo je Mgr. Věra Švach

Věra Švach vystudovala katedru anglistiky a amerikanistiky na Filozofické fakultě Univerzity Pardubice. Je zakladatelkou firmy Viera Events, která se specializuje na pořádání společenských akcí různého druhu. Věnuje se také holistickému přístupu k životu či čínské medicíně. Dnes provozuje web www.happier.cz, kde vede kurzy. Diváci České televize ji mohli vidět v první řadě pořadu Čtyři v tom. Má dvě děti, pětiletou Isabelle a čtyřletého Elliota, čeká třetí dítě. Už od studií na vysoké škole hodně cestuje, pobývala například v Číně, nyní žije v Berlíně.

Bc. Zuzana Zlinská
externí redaktorka
Foto: archiv Věry Švach

Díky nezdarům můžete dosáhnout velkých úspěchů, říká absolvent Miloslav Kočí

Už ve třiceti letech se Miloslav Kočí, absolvent Univerzity Pardubice, stal TOP manažerem a vedoucím projektových manažerů a procesních inženýrů v Automotive Lighting, s.r.o., v Jihlavě.

Firma má po světě třicet závodů a patří do koncernu FCA. „Pobočka v Jihlavě patří k těm úspěšnějším, a tak pracujeme na projektech s nejnovějšími technologiemi a tvoříme benchmark v mnoha procesech. Moje odpovědnost je získávání nových projektů a úspěšné vedení projektových manažerů, aby se jejich projekty staly co možná nejnákladnějšími a bezproblémovými,“ říká Miloslav Kočí.

V rámci svojí práce často jezdí na eskalační meetingy k zákazníkům, nebo prezentuje ožehavá témata při zákaznických návštěvách ve firmě. „Práce je to odpovědná a mnohdy náročná, ale pro mě velice zajímavá a hlavně nestereotypní,“ vysvětluje Miloslav Kočí.

Vysoká škola dá víc než jen vědomosti

Na studijní léta na Univerzitě Pardubice vzpomíná rád. A nejen proto, že se tam potkal se svou manželkou. „Nikdy jsem nebyl ten, co usínal s knížkou. Bavil mě sport, kamarádi, zábava a vysokou školu jsem chtěl prostě jen zkusit. Musím ale říct, že zábava a studium se vzájemně nevylučuje, ba naopak, dá se dobře skloubit,“ říká Miloslav Kočí.

A nejsou to jen vědomosti, které je podle něj důležité na vysoké škole získat. Jsou to i ostatní dovednosti, které se potom v pracovním životě hodí. „To hlavní, co si z univerzitních studií odnesete, není pouze znalost Maxwellových rovnic nebo jak počítat integrál. Důležitější je vědět, jak získávat kontakty, jak prezentovat před publikem, schopnost dohledat důležité informace nebo se umět připravit na významnou zkoušku. To vše mi Univerzita Pardubice dala, bez toho bych se ve svém zaměstnání neobešel,“ vysvětluje Miloslav Kočí.

Nezdary mohou být cestou k cílům

Za svůj zatím největší profesní úspěch považuje Miloslav Kočí to, že nyní zastává vysokou pozici s velkou zodpovědností. „Ve třiceti letech jsem se dostal do TOP managementu firmy s 2500 zaměstnanci. Pracuji s nejmodernějšími technologiemi, vedu talentované manažery a prezentuji vrcholovým manažerům největších světových automobilek,“ říká Miloslav Kočí.

A co by doporučil studentům, kteří nyní na jeho alma mater studují? „Vyhledávejte nekomfortní situace. Nebojte se neúspěchu, protože jen díky nezdarům můžete dosáhnout velkých úspěchů.“

Kdo je Ing. Miloslav Kočí

Miloslav Kočí se narodil 28. února 1986 v Zábřehu na Moravě. V letech 2005 až 2008 studoval na Fakultě elektrotechniky a informatiky Univerzity Pardubice bakalářský obor Komunikační a mikroprocesorové technologie, navázal studijním programem Komunikační a řídicí technologie a v roce 2010 získal titul inženýr. Více než rok pracoval pro pardubickou firmu Eldis, kde se věnoval práci projektového manažera. Od roku 2013 pracuje v Automotive Lighting, s.r.o., – firmě, která má po světě 30 závodů a patří do koncernu FCA. Od počátku loňského roku působí na pozici vedoucí oddělení projektových manažerů a procesních inženýrů.

Bc. Zuzana Zlinská
externí redaktorka
Foto: archiv M. Kočí

Historik a numismatik Petr Vorel otevřel v Mexiku výstavu

Přední český historik a numismatik profesor Petr Vorel, který působí na naší univerzitě, osobně otevřel svou další výstavu o cestě OD STŘÍBRNÉHO ČESKÉHO TOLARU K SVĚTOVÉMU DOLARU. Tentokrát ji představil na univerzitě v mexické Pachuče.

Na španělské verzi výstavy DEL TÁLERO DE PLATA BOHEMIO AL DÓLAR MUNDIAL spolupracoval tradičně s Východočeským muzeem v Pardubicích a není to přitom jejich první úspěšné dílo prezentované za hranicemi. S mexickou univerzitou navíc Univerzitu Pardubice pojí úspěšné projekty z posledních let a výsledky plodné a letité spolupráce.

Výstava jako rodokmen

Putovní výstavu osobně zahájil profesor Petr Vorel v pondělí 5. listopadu. Ta mapuje vznik a vývoj řady tolarových měn v Evropě v 16. století, počínaje ražbou velkých stříbrných mincí v Jáchymově roku 1520, jejichž dobové pojmenování tolar později zobecnělo jako označení všech ražeb tohoto typu. Výstavní panely doplněné fotografiemi a galvanoplastickými kopiemi mincí, které ze sbírkových originálů zhotovil restaurátor Východočeského muzea Michal Vojtěchovský, mexickému publiku přiblíží »rodokmen amerického dolaru«, včetně jeho mnoha předků (evropských tolarů) a bližších či vzdálenějších příbuzných dolarových měn dnešního světa.

„Výstava je španělskou verzí stejnojmenné prezentace *From the Silver Czech Thaler to the Worldwide Dollar*, jejímž prostřednictvím pardubické muzeum úspěšně představilo bohatství svých sbírek v červnu loňského roku v Bohemian National Hall na newyorském Manhattanu,“ říká k aktuální výstavě její autor prof. PhDr. Petr Vorel, CSc., z Ústavu historických věd Fakulty filozofické a prorektor pro vědu a tvůrčí činnost Univerzity Pardubice, a k původu názvu americké měny dodává:

„Tato peněžní početní jednotka totiž vznikla díky usnesení zemského sněmu Království českého z 9. ledna 1520, kterým byla nařizována monetarizace nově vytěženého stříbra v českém Krušnohoří. Podle jména města Jáchymov (Joachimsthal) vzniklo jméno mince »tolar«, které se později přes holandský »daalder« dostalo i do angličtiny jako »dollar«.“

Další výstavy za hranicemi

Mexické město Pachuca není přitom prvním místem v zahraničí, kde se tamní obyvatelé mohou seznámit buď s vývojem tolarové měny, potažmo s tisíciletou tradicí české měny. Profesor Petr Vorel totiž stojí hned za dvěma autorskými zahraničními výstavami – jedna přibližuje právě vývoj tolaru, druhá pak mapuje tisíciletou tradici české měny, které se v uplynulých letech dočkaly několika jazykových verzí a putovaly nejen Evropou.

Tolarová výstava nazvaná *Od stříbrného českého tolaru k světovému dolaru (From the Silver Czech Thaler to the Worldwide Dollar)*, která je momentálně k vidění v Mexiku, byla vloni slavnostně odhalena na tradičním setkání česko-americké vědecké společnosti, konané na půdě USA. Přinesla trochu neobvyklý pohled na vývoj měnových systémů a zároveň upozornila na pomyslné 500. „narozeniny“ dolaru, které případnou na rok 2020. Letos se tato výstava v rozšířené verzi rovněž těšila velké návštěvnosti v „rodných“ Pardubicích.

Navázala tak na svou předchůdkyni, která byla poprvé prezentována rovněž při setkání česko-americké vědecké společnosti The Comenius Academic Club v New Yorku. U příležitosti jejího ustavení v roce 2013 byla prezentována výstava nazvaná Tisíciletá

tradice české měny (*Millenial Heritage of Czech Currency*). Ta se o tři roky později podívala také do Prahy, její uspořádání zde bylo mimo jiné motivováno i významným nálezem obsáhlého souboru nejstarších českých stříbrných mincí z konce 10. století – denárů knížete Boleslava II. Výstava v téměř roce ještě navštívila bulharský Plovdiv, odkud se přesunula do hlavního města Sofie. Letos výstava o českých mincích zavítala také do nizozemského Naardenu, kde navíc upozornila na zcela výjimečnou roli ztvárnění osobnosti J. A. Komenského na československých a českých platidlech 20. století.

Odborná spolupráce univerzity s Mexikem

To, že se druhá autorská výstava profesora Vorela představuje právě na univerzitě v mexické Pachuče – na Universidad Autónoma del Estado de Hidalgo, konkrétně v prostorách Ústavu umění sídlícího poblíž Pachuky ve městě Real del Monte, není náhodné. Jednak právě zde se nalézaly doly na stříbrnou rudu, jejichž produkce v raném novověku významně ovlivňovala světový obchod se stříbrem a tedy i vývoj tehdejších tolarových měn, jednak také proto, že Univerzita Pardubice s mexickou univerzitou úzce spolupracuje.

Docent Kašpar získal nejvyšší mexické vyznamenání

Již několik let s ní rozvíjí úspěšnou spolupráci docent Oldřich Kašpar, etnolog a pedagog z pardubické Fakulty filozofické, který na mexické univerzitě přednáší, bádá, věnuje svůj čas tamním studentům a celkově se zajímá o mexickou kulturu a její obyvatele. Letos v květnu byl jeho přínos pro vědu zúročen, když mu právě mexická univerzita v Pachuče udělila čestný titul „profesor honorario y visitante“. Následně v červenci letošního roku pak ocenila dlouholetý badatelský zájem doc. Kašpara o tuto zemi, ale také

aktivní působení a přednášení nejen na UAEH, ale i dalších mexických univerzitách jako Universidad San Nicolás de Morélia, Universidad Autónoma de Baja California, Universidad Autónoma de Querétaro, Universidad Iberoamericana, Universidad Nacional Autónoma de México, i mexická vláda udělením Řádu aztéckého orla, nejvyššího mexického vyznamenání, které může cizinec získat.

Spolupráce s Fakultou restaurování

Vzájemná spolupráce se následně otevřela i Fakultě restaurování Univerzity Pardubice. Z loňské návštěvy Mexika, během níž se zástupci litomyšlské fakulty detailně seznámili s řadou pracovišť mexické univerzity, vzešly konkrétní návrhy spolupráce zahrnující

především vzájemné výměny studentů i akademických pracovníků v rámci praxe a získávání zkušeností během krátkodobých stáží v obou zemích, při nichž získávají zkušenosti s celým procesem ochrany uměleckého či umělecko-řemeslného díla včetně jeho preventivní konzervace, konzervace nebo restaurování. Českým studentům se tak otevřela cesta ke zdokonalení uměleckých technik v tamních ateliérech kamenné plastiky a nástěnné malby, případně při získání praxe v regionálních archívech.

Mgr. Zuzana Paulusová
externí redaktorka
Foto: archiv P. Vorel

Více srdce pro Václava Havla: Zrcátka věnovali rektor i všichni děkani fakult

Univerzita Pardubice se zapojila do litomyšlské výzvy „VÍCE SRDCE PRO VÁCLAVA HAVLA“, kterou iniciovali autoři voskového Srdce pro Václava Havla. Ti z kapesních zrcátek sestavili krystal a rozzářili místnost ve sklepení litomyšlského zámku. Zrcátka věnovali rektor a děkani všech sedmi fakult Univerzity Pardubice za sebe a své studenty.

Za nápadem vytvořit dílo ze zrcátek stojí výtvarníci Lukáš Gavlovský, Roman Švejda a architekt Josef Pleskot. Po necelých sedmi letech, kdy existuje voskové Srdce pro Václava Havla, přišli s novou iniciativou. I proto že vnímají, jak se ze společnosti vytrácí slušnost, politika zhrubla a je ovládána nejasnými zájmy, rozhodli se autoři plastiky a autor instalace poselství Václava Havla oživit. Chtějí, aby se objekt Srdce donekonečna odrážel v množství drobných zrcátek. „Abychom se v těch zrcátkách viděli i my sami a aby se prostor sklepení stal obráceným krystalem, v jehož středu bude Srdce a my,“ doplňují autoři.

Zrcátka se sbírala i na univerzitě

Rektor a děkani všech sedmi fakult Univerzity Pardubice také věnovali za sebe a své studenty malé stříbrné zrcátko do sbírky. Zrcátka podepsali symbolicky na Lavičce Václava Havla v atriu výukového areálu univerzitního kampusu v Pardubicích. V pátek 19. října si zrcátka z Univerzity Pardubice odvezli sami autoři iniciativy, Lukáš Gavlovský a Roman Švejda, do Litomyšle, kde je zabudovali do své nové instalace u voskového Srdce pro Václava Havla.

Nekonečná výzva

Samotní autoři ale výzvu oficiálně neukončili. Pokud byste chtěli svoje malé kapesní zrcátko darovat, pošlete jej přímo na adresu: Smetanova Litomyšl, o.p.s., Jiráskova 133, 57001 Litomyšl. A připsat můžete i krátký vzkaz.

Ing. Valerie Wágnerová
tajemnice rektora UPa

Knižní známky exlibris zaplnily univerzitní galerii

V listopadu 1918 vznikl Spolek sběratelů a přátel exlibris, v tomto roce tedy oslavil úctyhodných sto let své nepřetržité existence. Jeho členy jsou nejen čeští, ale i zahraniční sběratelé a instituce.

Výstava nesoucí název „100 let od založení spolku sběratelů a přátel exlibris“ byla otevřena přesně na den sto let od jeho založení v univerzitní galerii. Výběr z díla českých autorů není a nemůže být úplný. Je to subjektivní výběr limitovaný prostorem galerie Univerzity Pardubice, dostupností exponátů a důrazem na některé starší tvůrce, na které se zapomíná.

EXLIBRIS. Knižní značka, latinsky ex libris, je malý grafický lístek, kde je kromě výtvarného motivu také jméno nebo monogram osoby objednavatele. Dříve se tento lístek vlepoval do knih a označoval majitele, osobu nebo instituci. Počátkem dvacátého století dochází k proměně určení. Exlibris se stává předmětem sběratelství.

Výstava v univerzitní galerii je otevřena do 24. ledna 2019.

Úvodní slovo kurátora galerie Lubomíra Netušila

Výstavu nesoucí název Sto let od založení spolku sběratelů a přátel exlibris jsme zahájili přesně na den 100 let od jeho založení. Ano, 16. listopadu roku 1918 se konala ustavující valná hromada spolku za účasti třinácti osob.

Byly schváleny stanovy spolku a byl zvolen výbor. Jména přítomných zakladatelů, která dnešním lidem mnoho neřeknou, však sběratelé exlibris znají dobře. Mají totiž knižní značky s jejich jmény ve svých sbírkách a často jsou to exlibris nejvyšší kvality. Tvorbě knižních značek se u nás věnovali, byť někteří jen okrajově, i naši nejznámější umělci. I u řady současných umělců tvoří exlibris nepominutelnou část díla.

Vystavený výběr z díla českých autorů není a nemůže být úplný. Je to subjektivní výběr limitovaný prostorem Univerzity Pardubice, dostupností exponátů a důrazem na některé starší tvůrce, na které se neprávem zapomíná. Výstava je zatím nejrozsáhlejším výstavním projektem Galerie Univerzity Pardubice. Je na ní soustředěno 506 originálních grafických listů od 108 autorů. Výstava je nejen ukázkou děl z historie českého exlibris 20. století, chce být zároveň připomínkou 100. výročí vzniku samostatného státu Československa.

Historie pardubického sběratelství exlibris nebyla dosud zpracována, vzpomínky blednou a pamětníci odcházejí. Pardubice byly mezi českými městy místem, kde sběratelé tvořili sice nepočtenou, ale relativně aktivní skupinu v porovnání s jinými městy. Dr. Ebba Jahnová ve své studii Symbolická a válečná exlibris vydané jako soukromý

tisk k 1. lednu 1946 uvádí v Pardubicích 16 členů SSPE, kteří dohromady vlastní svých 422 značek. V sousedním Hradci Králové bylo v té době pouhých 5 členů SSPE, kteří měli svých 42 značek. Dnes je situace vyrovnaná.

V roce 2018 je v Pardubicích evidováno 9 členů, v Hradci Králové 11 členů. Hradec Králové je v posledních letech aktivnější ve schopnosti zajistit celostátní sjezdy.

V Pardubicích proběhly tři celostátní sjezdy v letech 1931, 1953 a 1967. Další sjezd se měl konat ve dnech 16. až 17. září 1968, ale sovětská okupace Československa tento záměr zmařila. Od té doby se v Pardubicích celostátní sjezd uspořádat nepodařilo. Pardubičtí sběratelé spíše spolupracovali s Chrudimí na přípravě tamních sjezdů, Trienále exlibris a Světového kongresu FISAE. V našem městě se ale podařilo zorganizovat historicky první mezinárodní soutěž exlibris „Pardubice 650 let“. Soutěž byla vypsána u příležitosti výročí 650 let Pardubic. Osmdesát vybraných prací bylo v roce 1990 vystaveno ve Východočeské galerii v Pardubicích.

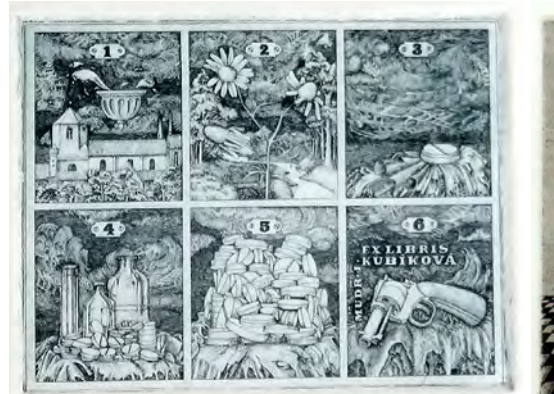
Rád bych se zmínil o vtazích sběratelů a tvůrce exlibris. Ten může být v souladu, může ale dojít i jistému napětí, a to tehdy, když požadavky sběratele jsou vzdáleny představám tvůrce. Dřív bývalo zvykem, že autor exlibris sběrateli předkládal návrhy, kresby i typografická řešení.

Dnes většinou sběratel svěří vše autorovi a autor mu návrh nepředkládá. Potom někdy přichází rozčarování. Vzpomínám na smutek Ing. Brabence, kterému jako milovníku vážné hudby udělala Mirka Zychová List „Menuet“ v podobě přenosného tranzistorového radiopřijímače.

O svém vřelém vztahu k exlibris a sběratelům píše Cyril Bouda v roce 1944 v dopise sběrateli Berkovi: „Nenávidím exlibrisy a ještě více exlibristy. Na ty nálepky je škoda života. Denně odmítám nějaké exlibris, kde bych je dělal, nedělal bych nic jiného.“ Jak se Cyril Bouda mýlí! Dnes víme, že jsou to především sběratelé drobné grafiky a exlibris, kteří udržují ve společnosti povědomí o zapomínaných umělcích. Patří k nim i Cyril Bouda, patří k nim i řada autorů, které můžeme zhlédnout na naší výstavě.

Kdyby chtěl autor této výstavy zakončit „kontrolní otázkou“, zněla by: „Kdy jste naposledy viděli obraz Cyrila Boudy ve stálé expozici státní galerie?“

Lubomír Netušil
kurátor výstav Galerie UPa

Univerzita představila své publikace na knižních veletrzích

Na podzim se Univerzita Pardubice účastnila tří tradičních veletrhů, na kterých představila publikace akademických pracovníků.

Na začátku října se účastnila knižního veletrhu, který u příležitosti 22. ročníku Týdne knihoven pořádala Univerzitní knihovna Hradec Králové ve spolupráci s Pedagogickou fakultou UHK a Památníkem národního písemnictví. Královéhradečtí studenti, akademičtí pracovníci a širší veřejnost, která na tuto akci zavítala, měla možnost se seznámit s novinkami, které vydala naše univerzita.

Ve vybrané kolekci byly především publikace Fakulty filozofické, z desítek knih nejvíce zaujala novinka Evropská migrační krize prof. Pánka, Resocializační pedagogika – kontexty a trendy doc. Škoviery, ale také dříve vydané knihy Historici mezi domovem a světem (prof. Pánek), James Joyce. Na sever od budoucna (Mgr. Kleprlík) či Přehled vývoje historických stavebních konstrukcí (prof. Škabrada).

Za knihami do Havlíčkova Brodu

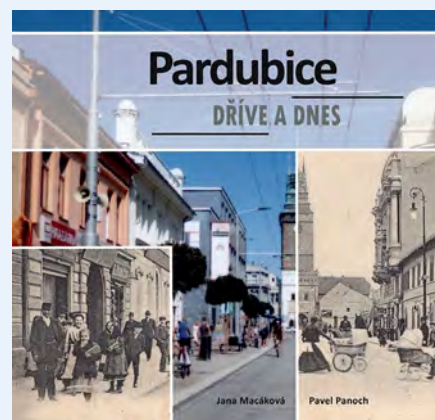
Na hradeckou akci navazoval ve dnech 5. – 6. října 28. Podzimní knižní veletrh v Havlíčkově Brodě, kterého se naše univerzita účastnila již po šesté. Podle organizátorů se veletrhu zúčastnilo 175 vystavovatelů, v doprovodném programu vystoupilo téměř 100 autorů a přišlo přes 17 000 návštěvníků.

Na veletrhu bylo možné se setkat nejen s českými autory, největší zájem byl o Martina Hilského, Jiřího Padevěta, Zdeňka Svěráka, Zdenku Mašínovou, Michala Viewegha a Alenu Mornštajnovou, ale přijeli i zahraniční – např. Josef Haslinger z Rakouska, Viktor Horváth z Maďarska, Mariusz Surosz z Polska, Sabine Dittrich z Bavorska, Denis Peričič a Pavao Pavličič z Chorvatska, Anton Hykisch a Michal Hvorecký ze Slovenska a Mircea Dan Duta z Rumunska.

V naší nabídce opět převažovaly publikace Fakulty filozofické, kromě výše uvedených zaujaly již dříve vydané Krajiny prostřených i prázdných stolů I. a II. (kolektiv autorů), Josef Bartoloměj Procházka. Z Chrudimi do Guatemaly (Mgr. Borovičková) a Dějiny jáchymovské mincovny a katalog ražeb I. (1519/1520-1619) od PhDr. Nemeškala a prof. Vorla.

Zámek plný knih

Dne 9. listopadu se Univerzita Pardubice již poosmé zúčastnila jako vystavovatel malého knižního veletrhu Zámek plný knih, který pravidelně pořádá v prostorách rytířských sálů pardubického zámku Východočeské muzeum v Pardubicích.

Veletrh je prioritně zaměřený na produkci paměťových institucí a regionálních nakladatelství, návštěvníci zde mají možnost seznámit se s knižními tituly, které ve většině kamenných knihkupectví nejsou běžně dostupné.

Naše univerzita zde vystavovala desítky publikací zejména z produkce Fakulty filozofické, největší zájem byl o publikaci Přehled vývoje historických stavebních konstrukcí (prof. Škabrada), dále o Historii nekonvenčních léčebných praktik v době profesionalizace medicíny (Mgr. Hanulík) a zejména o novinku Pardubice dříve a dnes (Jana Macáková a doc. Panoch).

Posledně jmenovaná kniha zachycuje proměny města v posledních 120 letech a je založena na srovnávání často unikátních historických fotografií a pohlednic z archivu sběratele Tomáše Macáka s fotografiemi pořízenými jeho matkou Janou Macákovou, která pečlivě dokumentovala obraz města a jeho ulic déle než půl století.

Doprovodná textová část shrnuje stavební a urbanistický vývoj města v průběhu uplynulých sedmi a čtvrt století a k jednotlivým, velmi neotřele a atmosféricky nasáňmaným, fotografiím dodává nejen základní historická fakta, ale také upozorňuje na často v paměti města dnes již zasuté příběhy někdy pomalého procesu, jindy naopak velmi rychlé proměny podoby jednotlivých městských ulic, náměstí a zákoutí. Kniha tak souhrnně představuje Pardubice nikoli jako město, „kde se zastavil čas“, ale jako velmi dynamický urbánní celek, jenž se od konce 19. století do současnosti proměnil ve svých jednotlivých částech často k nepoznání. Určitě by tato kniha neměla chybět v knihovničce žádného z pardubických patriotů a zájemců o regionální historii.

Ing. Ivo Holava

Vydavatelství Univerzity Pardubice

Nejlepší sportovci byli letos mezi studenty chemie

V rámci listopadových oslav Dne boje studentů za svobodu a demokracii byli vyhlášeni také nejlepší sportovní týmy a sportovci za rok 2018. Standarta rektora tak oslavila pomyslné kulatiny, protože šlo již o 60. ročník vyhlášení sportovních výsledků.

Vanessa Godárová, Natálie Dostálová,
Hana Pavličková, Kateřina Mullerová

V celoroční soutěži mezi sportovními týmy jednotlivých fakult univerzity zvítězila letos Fakulta chemicko-technologická, jejíž studenti nasbírali v 11 sportovních disciplínách nejvíce bodů. Do bojů o standartu se zapojilo 948 sportovců. Mezi oceněnými byli i letošní medailisté z Českých akademických her (ČAH) a z Akademického mistrovství ČR.

Nejlepšími sportovci univerzity jsou medailisté z Českých akademických her

za 3. místo Andrea Heřmánková ve stolním tenisu – dvouhra žen,
za 3. místo tým mužů ve fotbalu,
za 3. místo v pohybové skladbě,
za 3. místo veslování - 4 s kormidelníkem.

Medailisté z Akademického mistrovství ČR

Markéta Marková (2. místo – požární sport),
David Benák (2. místo – golf),
Eva Štěpanovská (3. místo – v extrémním závodě štafet),
za 3. místo smíšený tým družstev v požárním sportu,
tým mužů za 3. místo v celorepublikovém finále florbalové ligy.

Bc. Věra Příbylová

Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa

David Benák

Tomáš Halík

Filip Krigovský

Andrea Heřmánková

Díky Běhu naděje půjde na výzkum léčby rakoviny osmnáct tisíc

Druhou říjnovou sobotu se tradičně na Pernštýnském náměstí v Pardubicích uskutečnil Běh naděje. Za krásného, spíše letního, počasí přišlo podpořit dobrou věc rekordních 443 běžců, cyklistů a jezdců na koloběžkách. Celkem se startovalo dvakrát a běžci se vydali na trať dlouhou dva a půl kilometru, pro kola a koloběžky to bylo ještě o pět set metrů více.

Ještě před samotným startem mohli sportovci, fanoušci i další příchozí opět využít nabídky stánku Fakulty zdravotnických studií, kde si mohli nechat změřit například krevní tlak či tělesný tuk, popřípadě jim odborníci poradili ohledně výživy a zdravého pohybu.

Letošního 21. ročníku se zúčastnilo rekordních 443 startujících a bylo vybráno 18 315 Kč.

Roztančení před během

Všechny přítomné přivítal zástupce magistrátu města Pardubic a zástupce Univerzity Pardubice. Následovala taneční ukáзка pohybového studia Hroch. Ještě jednou se pak všichni přítomní roztančili v rytmu pohybové skladby, kterou předvedly studentky Univerzity Pardubice. O následné společné zahřátí a rozcvičení sportovců se postaraly také naše studentky přímo na startovní čáře.

Charitativní akce

Běh naděje je sportovně-spoločenskou charitativní akcí navazující na sérii Běhů Terryho Foxe, které v České republice úspěšně probíhaly v letech 1993 až 2007. Organizace Běhu naděje se tradičně ujal Univerzitní sportovní klub Pardubice, z.s., ve spolupráci s naší univerzitou, její Katedrou tělovýchovy a sportu a Fakultou zdravotnických studií a také Klub onkologicky nemocných Pardubice. V této mimořádné dobročinné akci, která je spojena s veřejnou sbírkou na podporu výzkumu rakoviny samozřejmě nejde o to zvítězit, ale ukázat, že lze vyjádřit pomoc těm, kteří ji potřebují.

Velké poděkování patří především všem příchozím, dále paním učitelkám ze Základní školy Studánka a Základní školy Spořilov, které se každý rok s dětmi účastní, a to v hojném počtu, a také organizátorům.

Akce proběhla v rámci podzimních slavností města a byla podpořena dotací z Magistrátu města Pardubic.

*Mgr. Petr Filip
Katedra tělovýchovy a sportu*

Veslaři univerzity na osmách v Brně

V Brně na řece Svatce proběhlo třetí říjnový víkend poslední kolo nultého ročníku Poháru univerzit ve veslování. Veslaři Univerzity Pardubice se zúčastnili všech tří kol. Vítězství poháru patří pro letošní rok Univerzitě Karlově.

V pátek 19. října se uskutečnil IV. ročník závodu OSMY BRNO v novodobé historii, který získává na stále větší oblibě. Jedná se o duel osmiveslic složených ze studentů dvou největších brněnských univerzit, který navazuje na rok 1937, kdy posádky těchto škol soupeřily poprvé. Již počtvrté od roku 2015 se tak na řece Svatce utkaly osmy Vysokého učení technického v Brně a Masarykovy univerzity. Závody pokračovaly i v sobotu, kdy na Svatce závodily univerzitní čtyřky s kormidelníkem a po nich i osmiveslice. Veslaři Univerzity Pardubice nejeli vůbec špatně. V závodě čtyřek s kormidelníkem jim těsně unikly finálové jízdy. Na osmě s kormidelníkem ve složení Fišer, Jelínek, Němec, Král, Bílek, Slovák, Halík, Pálková

a kormidelnice Dytrychová, sváděli vyrovnané souboje. V rozhodující jízdě s Karlovou univerzitou sice podleli zkušenějším závodníkům, ale šlo o napínavou podívanou, která se rozhodovala až v poslední zatáčce, kde měli více sil studenti pražské univerzity. Těchto závodů se zúčastnili také veslaři z Szechenyi Istvan University Győr, kteří si do Maďarska odvezli dvě vítězství. Úspěšný den se jim podařilo korunovat triumfy v obou mužských disciplínách. Veslaři naší univerzity skončili v závodě osem s kormidelníkem na čtvrtém místě.

*Mgr. Tomáš Macas
Katedra tělovýchovy a sportu*

Existuje místo, kde se otevřeně mluví o trendech ve vysokém školství?

Universitas

magazín vysokých škol

Odpovíme vám.

Čtete na

www.universitas.cz

autentická komunikační platforma akademické obce

sdílení ověřených informací

zkušenosti a kontakty

spolupráce vysokých škol

důležité informace, tweety, názory odborníků

informace, bez kterých se neobejdete

Univerzitní derby: Vítězství si odnesli hokejisté z Hradce Králové

Prosincové Univerzitní derby mezi Univerzitou Pardubice a Univerzitou Hradec Králové vyhráli hostující hokejisté. V pátém ročníku vzájemných utkání zvítězili 6:2. Úvodní vzhazování na ledě pardubické ČSOB Pojišťovna ARENY provedli zástupci obou univerzit a zápas sledovaly téměř tři tisíce fanoušků.

„Letos jsme chtěli vyhrát. K utkání jsme nominovali dvacítku hráčů, mezi kterými byli zástupci většiny fakult Univerzity Pardubice. Týmu jsem kromě vítězství přál zdraví, žádné zranění a dobrý pocit ze hry,“ řekl trenér týmu Univerzity Pardubice Mgr. Petr Filip z katedry tělovýchovy a sportu.

V dlouhodobém skóre dnešní výhra znamená pro Univerzitu Hradec Králové další bod. Sportovní univerzitní reprezentaci, kterou tvoří podle regulí pouze studenti, totiž posouvá v poměru vzájemných zápasů na 4:1.

Tým Univerzity Pardubice jako kapitán vedl Roman Janoušek. *„Univerzita Pardubice nemá jako oborový předmět tělesnou výchovu. Proti budoucím tělocvikářům z Hradce Králové tak dnes utkání odehráli chemici, filozofové, dopraváci, zdravotníci či ekonomové,“* dodal kouč Petr Filip.

Do arény přišlo studentským hokejistům obou univerzit fandit několik tisíc spolužáků, akademiků i dalších fanoušků ledního hokeje.

*Mgr. Martina Macková
externí redaktorka*

